

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Mi hát a józanság?

Budapest, június 28.

(G—a) Tolsztoj Leo tizhasábos cikket ír a Timesben a háborúról. Lángoló lelkének minden indulatával fordul benne azok ellen, akik ezt a háborút megkezdték s akik a messze Keleten mészárszéket nyitottak, melyen emberhúst mérnek a civilizáció hamis mérlegén. Nem kegyelmez cikkében sem a mindenható cárnak, sem a mikádónak. Nem a papoknak és nem a tábornokoknak. Feddő szavának lángostorával egyformán suhint a biborra, a papi köntösökre és a ragyogó uniformisokra; leálcázza a cárt, ezt a fehér és szelid galambot, akinek véresegyomra van. Rápirít a budhistára, akinek még a verebet sem szabad megölnie s ime most halomra gyilkolja a jámbor keresztény népet, amelynek viszont az van fölírva fehér lobogóira, hogy a testvériség nevében kell élnie ezen a földön.

Ha a poéta egyszer nekiindul s repülni kezd, nem áll meg valamelyik kicsi, nyomorult állomáson. Ebben a korholásban és ebben a nagystillű filippikában még nincsen meg a forradalmi szellem bátorsága. A bátorság ott kezdődik, amikor az öreg poéta arra hívja föl a katonákat, hogy tagadják meg a további fegyverszolgálatot s az istenre való hivatkozással távozzanak el a csatamezőről.

A politikus emberek, akik a gyakorlati életen kívül mitsem kívánnak ismerni, ennél a naiv tanácsnál megállanak, leteszik az ujságlapot s azt mondják a jóakaratu szánalom finom mosolyával: Szegény öreg! Bizony megbolondult. Ebben a lángoló írásban van poézis, van lélek, van hit, sőt fanatikus hit, de józanság bizony egy cseppnyi sincsen.

A mindenható józanság nevében így válik értéktelenné az igazság. A cinizmus évszázadok óta jár az okosság mezében. Józanságot arrogálva magunknak, kényelmesen eszeréljük el azt az esztelenséggel s örült tobzódó kaoszból dobáljuk össze az élet nagy és ősi tévedéseit. Az igazságot és emberies érzést hirdető bölcseseket szármalmas Don Quixoténak nézzük, aki szárnyas Rozinantején patetikusan lovagol, akinek kardjától nem félünk, mert tudjuk, hogy csak fényes, de nem éles, s aki emberpusztító ólomgolyók helyett értékes gyöngyökkel lövöldöz felénk. A gyöngyöket pedig szeretjük, cifrálnak velük, mint ahogy a kulturával szokás, de nem tartjuk komoly dolognak. És megyünk tovább a kultur-örületnek ezen az utján. A józanság a lovunk, melyet a kocsin elé fogtunk, s utközben mulatunk azokon a szép és formás esztelenségeken, amelyeket a nagy költők írnak számunkra.

Mert józanság az, hogy két nép elhagyja a tüzhelyét s elmegy egy

harmadiknak a földére s ott megöli egymást. Józanság az, hogy ennek a sok halálnak nincs más oka, mint két uralkodó hatalmi aspirációja. Józanság az, hogy mindkét részen ezer meg ezer asszony válik özvegygyé, ezer meg ezer gyermek árvává. Józanság az is, hogy a fehér faj ráerőszakolja kulturáját a sárgára. Az is, hogy keserves munkán szerzett milliárdjai két népnek esztelen pocskolással úgy hulljanak a tengerbe, mint a polyva. Az is, hogy egy egész év háborújával elfogyaszszák a jövő évre való szentermést. Mindezt józanságnak nevezik az emberek. És józanságnak és a békés polgár erkölcsös életének mondják, ha mindezt békén türi, ha egy szava sincs ellene s alázatosan hajtja meg fejét az előtt a hatalom előtt, amely ezt így akarja, így kívánja, így rendeli.

Ha mindez józanság, mi hát akkor az esztelenség? Esztelenség azt mondani, hogy ez a tömeges, hallatlan embergyilkolás nem szükséges. Oktondiság azt állítani, hogy a fehér faj kulturáját másként is rá lehet kényszeríteni a sárga fajra, sőt hogy ez a kultúra sem ér többet a másikonál. Örültség avval érvelni, hogy ezren meg ezren lesznek boldogtalanokká, földönfutókká és árvákká e háboru miatt. Örültség, a józanság teljes hiánya arra tüzelni és ösztönözni a katonaságot, hogy dobja el a fegyverét. És több az örültségnél,

TÁRCA

Nyári bolyongás közben.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Ábrányi Emil.**

I.

Dolgozik a paraszt...

Péter-Pálon túl megint nehéz munkája lesz a parasztnak. Gondoskodni fog róla, hogy megkeresse a mi mindennapi kenyerünket.

Elnézem a magyar parasztot. Elnézem ezt a rüghöz kötött óriást.

Szava se hallik kemény, terhes munkája közben. Csak villogó kaszája peng, amint reggeltől estig suhog kérges markában az éles szerszám. Csak a mélabus nótája, csak a szerelmes, ábrándos füttye versenyez a pacsirta énekével.

Töri, turja, ássa, kapálja, megitatja hulló verejtékével a magához hasonló durva és szomjas földet. Megsüveglí a papot, a földesurat, a szolgabíró, a mérnököt, a doktort, a patikust, a kaputos embereket, a nálánál nagyobb urakat. Már pedig nálánál mindenki nagyobb ur. Olyan türelmes, olyan alázatos, mintha csak arra volna joga, hogy engedelmeskedjék a fölébbvalóinak. Már pedig mindenki fölötté áll! Szelid lemondással fizeti a maga kis adóját. Jámbor megadással küldi be a kaszárnyákba virágos mezőhöz, szabad napfényhez szokott legényfiat, akiket azokban a

sötét épületekben majd megöli a honvágy és az embertelen bánásmód ridegsége.

Öt évig hallgat a rüghöz kötött óriás. De az ötödik évben bezeg nagy tisztesség éri a parasztot. Egyszerre csak megszólal és mindnyáján rájövünk, hogy a paraszt szava Isten szava!

Somfordálnak a fehér, finom, dologtalan kezek. Lázasan keresik a paraszt goromba markát, hogy parolázzanak vele.

Előkelő uracsok, villamos fényben uszó chambre séparé-k és válogatott gyönyörök lovagjai, akik illatos bajszukat nagyvilági dámák puha bőréhez dörzsölik kéjvágyó dorombolással: most a szegény paraszt borgözös szájára pályáznak. Egyszerre úgy találják, hogy a paraszt csókjánál semmi se edesebb, semmi se jutalmazóbb!

Finyás gavallérok, akiket úgy vesz körül a havanna-zivár füstje, mint oltárt a tömjén: most nemcsak eltűrik, de határozottan boldogok, határozottan odavannak a gyönyörűségtől, ha melőljük ül a paraszt és a komisz kapadohány orrcsavaró füstjét monoklis szemük közé fujja.

Hát még a hirnevés politikus urak! Azok a büszke és okos urak, akik gunyosan néznek le mindenkit, fitymálva politizálnak mindenkivel, hacsak nem miniszterek és államtitkárok az illetők! Istenemre mondom: ezek a felsőbb lények most egyszerre kíváncsiak a paraszt véleményére. Sőt megesküsznek az Evangéliumra, ha kell, hogy semmit se becsülnek, semmit se respektálnak jobban, mint az együgyű, buta paraszt véleményét.

Öt esztendeig a szántóvető, verejtékes hom-

loku, kérges kezű, nehéz munkájában elcsigázott paraszt azt hiszi magáról, hogy a föld leghitványabb teremtese. Alig különb a cammogó baromnál, akivel együtt cipeli a jármot.

Az ötödik esztendő végén kislí, hogy ő a jogok ősforrása. Ő a mérhetetlen hatalom. Ő a dicsőség és a szerencse. Ő a büntető és a jutalmazó igazság. Ő a politikai vezérek és a politikai statiszták intendánsa. Ő a nagy urak nagy-ura és a fő-bírák legfőbb bírja. Ő az, akinek a képét viselni mindennél fenségesebb dísz; mindennél magasabb hivatás. Ő az, akinek a nyers, rekedt hangjában maga a mindenható Uristen beszél!...

II.

Szaporodnak a bolondok.

A Lipótmező tájékan csatangoltam és Rabelais mondása jutott eszembe.

Rabelais mondta három órával a halála előtt: *Boldog leszek, ha ebből a bolondok-házából kiszabadulok!* (Rabelais mondta, de mondhatta volna más is. Például a nyomorék Leopárdi, vagy a fekete máju Schopenhauer.)

Nem kell valami éles értelem hozzá, hogy az ember eltalálja: mit értett Rabelais a bolondokháza alatt? Világos, mint a Röntgen-sugár, hogy a csuf, szatirképű gallus (külsőleg nagy hasonlatosság volt közte és a böcs Szokratesz közt) ezzel a bolondokházával egyenesen a földre célzott. Egyenesen a mi teremtett világunkat tette nevetségessé, ahol annyi a bolond institúció! Ahol dogma, udvari etikett, ordó, állandó

forradalmi őrjögés lázítani azok ellen, akik ennyi józansággal intézik a világ sorsát. Ime a forradalmár is más lett ma, mint volt száz évvel ezelőtt. A fölforgatóból humanista lett, az őrjögőből szelid bárány s a rend és szelid békesség őrei ragadozó tigrisekké alakultak. De a rend barátai ma is a fölforgatók és a rebellesek ellen hirdetnek keresztes-háborút és a józanok ma is gunyosan mosolyogják meg az esztelen költőket.

Merre menjünk és kivél? Ezekel a józanokkal vagy ezekkel az esztelenekkel? A vallásos és rendszerető, galambszívű hatalom legyen-e az ideálunk avagy a forradalmi haragu, lázító bolond? És mi legyen az oltárainkon: ennek a józanságnak éles fegyvere-e avagy ennek az örületnek ártalmatlan gyöngyei? A kardot csókoljuk-e vagy ezt a korbácsot, amelyet a remete-életű költő suhogtat?

A boszorkányos Polónyi.

Budapest, június 28.

Mikor egy beszéd közben hol közbeszólnak, hol felszisszen valaki, hol szenvedélyes tiltakozás hangzik, hol tizen kezdek egyszerre jegyezni... s mikor egy beszéd után sora ugrálnak fel az emberek, akik mind akarnak személyes kérdésben valamit mondani: — akkor nem is kell sokáig találgatni, azt a beszédet Polónyi Géza mondotta. A t. Háznak van nagyobb szónoka, van tüzeesebb tagja, van sziveesebben hallgatott embere, sőt van talán félelhesebb toreadorja is, mint Polónyi Géza. De aki matematikai pontossággal biztosabban tudna megszólaltatni egész parlamenti orkesztet, olyan csak egy van. Egyetlen egy. S az Polónyi Géza. Ma ő beszélt.

S megszólaltatta gróf Khuen-Héderváry Károlyt, aki éppen csak végszóra ér-

kezett Horvátországból, hogy felelhessen Polónyinak. S felelnie kellett kétszer is. Megszólaltatta továbbá Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert. Megszólaltatta Kovacevics Istvánt, aki pedig tegnap már két óra hosszat beszélt. Megszólaltatott végül régen hallgató közbeszólókat, jobbról és balról és mindenfelől. Csak éppen hogy a süketnémákat nem tudta megszólaltatni. Azt azonban megselekedte Polónyi, hogy noha az ülés elején mindjárt ő kezdett beszélni, az egész ülésen végig csak róla volt szó. Csak neki feleltek, csak vele hadakoztak s ez az abszolút Polónyi-ülés, párpere híján, délután három óráig tartott. Ilyen kimerült Házban ilyen szédítő rekord — erre csak Polónyi képes.

De érdekes, pikáns, ravasz, leleplező, izgató és kábító is volt ma Polónyi. Két nagy részre szakadt beszéde: az elsőben a horvát ügyeket firtatta Kovacevicsessel szemben, de a bunkót gróf Khuen-Héderváry Károly ellen fordította, akit báni, miniszterelnökkjelölti és miniszterelnöki szereplésében támadott, piszkált és gunyolt. A beszéd második részében aztán az általános politika szempontjából minden aktuális kérdést szóvá tett, s itt támatta meg a kereskedelmi minisztert is, a vasutasok új eskümintája miatt. A hatalmas kirohanásra egész sor személyes kérdésben való felszólalás következett, de legérdekesebb a gróf Khuen-Héderváry Károly két beszéde volt, melyekkel az egész parlament osztatlan figyelme közben világitotta meg jóformán egész politikai multját. És ebben a világitásban sok ismeretlen részlet domborodott ki, sok félreismert szereplés mutatkozott tiszteletreméltóbbnak. Wekerle és Bánffy idejéből sok legenda festette feketére Héderváry alakját. Ma a hallgatag ember néhány megjegyzéssel lerontotta a legendákat s a tisztább beállításban Héderváry alakja olyan rokonszenvesen emelkedett ki, hogy pártkülönbőség nélkül szívesen nyújtották neki az elismerést, sőt maga Polónyi Géza is úgy emlékezett meg róla, mintha ők ketten nem

is kaptak volna olyan engesztelhetlentül össze az emlékezetes éjjeli ülésen.

A Polónyi napja volt ez, de a Khuen-Héderváry is. A Polónyi sikerét teljesebbé tette Khuen-Héderváry, de Khuen-Hédervárynak is Polónyi adta meg az alkalmat, hogy végre az egész parlament rokonszenves figyelmét s a többség öszinté, meleg ünneplését élvezze. Hogy Polónyi Géza így fizessen Khuen-Hédervárynak s hogy Khuen-Héderváry ezt köszönhesse Polónyinak, azt ők sem, mi sem, senkisémm hitte volna.

Holnap az ünnep miatt nem lesz ülés. ...

A képviselőház ülése június 28-án.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órakor. —

Elnök: Perczel Dezső és később Jakabffy Imre.

A kormány részéről jelen vannak: gróf Tisza István miniszterelnök, gróf Khuen-Héderváry Károly, Lukács László, Plósz Sándor, Nyíry Sándor, Hieronymi Károly, Tallián Béla.

Elnök: Megnyitja az ülést.

Napirenden van

az 1904. évi költségvetés

általános tárgyalása.

Polónyi Géza esodálkozik azon, hogy a miniszterelnök eddig még nem szólalt fel. Nagybecsűnek tartja Kovacevics tegnapi beszédét amelyben sok volt a közzjogi botlás, az illetéktelen követelés. A miniszterelnök tüntetőleg szolidaritást vállalt vele, mert hiszen sietett gratulálni a horvát szónoknak, felteszi, hogy a miniszterelnök a beszédnek egy jelentős részét nem hallotta. Ijesztőek azok a leleplezések, amelyeket Kovacevics a magyar-horvát viszony elmergesítéséről tett. Nem érti, hogy mondhatt Kovacevics olyat, hogy ha a magyarok elvesztik Horvátországot, akkor elvesztik Fiumét is, — holott 1868 óta már nem kérdéses, hogy Fiume nem Horvát-, hanem Magyarország területéhez tartozik. Megemlékezik gróf Héderváry szerepléséről is; Héderváry miniszterelnök korában a közös minisztériumoktól magyar átiratokat követelt; úgy tudja, az volt erre a felelet, hogy a külügyminisztérium addig, amíg Héderváry miniszterelnök volt, egyáltalán nem küldött átiratot a magyar kormányának, nehogy magyarul kelljen írnia. Héderváry, aki magyarul akart levelezni a közös kormánnyal, hogyan támogatja Tiszát, aki elismeri a közös minisztériumoknak azt a jogát, amely szerint németül levelezhetnek a magyar hatóságokkal. Héderváryt nem azért fogadta oly kedvetlenül a magyar ellenzék, mert Héderváry horvát volt, mert hiszen ő nem horvát, hanem morva származású magyar indigena. A magyar ellen-

hadsereg, örökölhető méltóság és száz meg száz józanész-ellenes babona éppen úgy meghöböríti ezer meg ezer ember fejét, mint a legsötétebb középkorban. Ahol az emberek egy része nagyzó hóbortba esik a maga képzelte fönségétől, más része meg beleőrül abba a győtrő nyomorúságba, amit ezek a nagyzó bolondok okoznak nekik!

Bolondok mindig voltak, amióta áll a világ. Ádám volt az első, aki olyan semmisségért, mint az emberi tudás, odaadt a paradicsomi boldogságot! Bolondok mindig bőven voltak a földön. De most több van, mint valaha volt. A statisztikusok mondják (és a statisztikusoknak mindent el kell hinnünk, mert ez a rubrikázó tudomány eszálhatatlan), hogy annyi bolond meg fél-bolond, annyi eszelős meg igazi örült még nem volt soha, mint a mi szép és nagy műveltségünk idején.

Az idegességben rejlenek annak az oka, hogy bolondjaink így fölszaporodtak. Mennél műveltebb az ember, annál finomabb az idegzete. Mennél finomabb az idegzet, annál hamarabb megbomlik. A kátrányos hajóköttől nehezebben szakad, mint a vékony cérnaszál. Ez nem szorul bizonyításra. Az sem, hogy nekünk ma cérnaszál-idegeink vannak. És hogy még ezt a vékony cérnaszálát is okatlanul gyöngöztjük, rongáljuk a raffinált életmód százféle fogásaival.

Egész Európában általános a panasz, hogy kevés a bolondokháza. Pedig ez a panasz csak a pozitív bolondokra vonatkozik, akiket tudós és lelkiismerets orvosok, mély belátású megfigyelők

már hivatalosan megállapították a közveszélyes örültséget.

De mi történnék akkor, ha mindenkit a bolondokházába kellene eszünknek, akinek az agyveleje kóros elváltozást mutat? Akinek a fejcsékjében már kezd motoszkálni a halk és mosolygó paralízis progresszíva?

Attól tartok, hogy akkor egy pár hatalmas trónus hamarosan megürülne. Kurián és egyetemen országos kapacitásaink száma megfogyatkoznék. Gavallér ismerőseink közül kevesebben volnának becsületbírók; kevesebbet szeretnék a közmorált Magyarországon. Sőt a parlamentek... ah, a parlamentek is rövidesen elvesztenék legragyogóbb, legmerészebb, legszázásabb szónokaik javát!

Ebben az esetben száz Lipótnező sem volna elég. Ebben az esetben akkor sem tudnók elhelyezni a bolondjainkat, ha bolondokházává alakítanók át a civilizált nemzetek összes kaszárnyáit!...

III.

Fadrusz sirja mellett.

Mihez hasonlít leginkább a halál?

Vadászhoz hasonlít leginkább.

Vadászterülete az egész föld. És mi, emberek, mi vagyunk a vadállomány. Jár roppant területen a vadász és fáradszátlan fegyvere durrög éjjel-nappal. Ezerszámra teríti le az apróbb állatokat. De néha kedve jön nagy vadra vadászni.

Láttál-e már büszke szarvasgímet holdfényes tisztáson? Ott megy a rengeteg disze magas hom-

lokkal, nyájas szemekkel a szabad ég alatt. Karsu és izmos. Minden porcikája csupa élet, csupa ifjúság. Átnegy a tisztáson, bemegy az erdő rejtekébe és békén heveredik szerelmes társa mellé. Ó maga most senkit se bánt, de jaj lenne annak, aki szunnyadó erejét föllgerelne: letaposná a vakmerőt irgalmatlanul. A százados tölgyek takargatják remegő ágakkal, mintha meg akarnák menteni az élet számára. Mintha biztosítani akarnának az élet számára ennyi erőt, ennyi ifjúságot, ennyi tökéleteséget.

Pirkad az égbolt és a hatalmas szarvas duzzadó inakkal ballag a hajnal rózsaszínű sugariban. A bogarak, akik mászkálnak körülötte, az egy napig élő pillangók, akik röpködnek körülötte, mind azt hiszik, hogy ez a remek teremtés nem fog elmulni soha.

Pedig már csak egy pillanata van az életből!

A vadász szeme rajta függ. A vadász ott áll egy fa mögött és célba veszi a felséges állatot. A vadász kitérően cölöz és a fegyver dörögve elsül.

Felugrik a nemes vad. Száguldni akar. Nem bír. Rövid és iszonyu agónia után elvágódik a véres földön. Üveges szemei panaszos váddal néznek az égre. Hidegded teste ott hever mozdulatlanul.

A rengeteg disze nincs többé.

Miért halt meg?

Mert a vadász véletlenül rábukkant.

És amikor meglátta: kedve jött rástüni a fegyverét.

zék azt kifogásolta, hogy Héderváry kormányzása alatt a horvát közvéleményt ellenünk fordította, kizárólag az osztrák császári dinasztikus politika érdekében. Mikor Wekerle nemzeti politikát akart inaugurrálni, a császár Héderváryt ötször küldte a magyar nemzet nyakára. Bánffy négy ives memorandumot küldött a kormánynak arról, hogy Héderváry kormánya alatt Horvátország és Magyarország viszonya menthetetlenül szétzúlik.

Olay Lajos: Ugy van! Én mondtam! Én vagyok a forrás! Tudja ezt Perczel is! (Perczel Dezso elnök tagadólag int.)

Polónyi Géza: Héderváry a nemzeti és a liberális irányzat ellen mindig följárlotta szolgálatait. (Gróf Khuen-Héderváry nevet.)

Keoskeméthy Ferenc: Hogy mosolyog, mintha az angyalát látná!

Polónyi Géza szót teszi az osztrák kormánynak ama rendeletét, amelylyel a horvát egyetemi ifjuságnak módot ad, hogy belépessen az osztrák egyetemekre s onnan az osztrák államszolgálatba. A magyar kormányt itt ismét kijátszották. Kétségtelen, hogy Horvátországban erős osztrák irányzat van; ezért liferálnak a horvátok az osztrák egyetemeknek ifjakat. A zágrábi szláv egyetemet arra használják föl, hogy Ausztria számára neveljen hivatalnokokat. Kovacevics tegnap elmondotta, mily rut izgatót követnek el a horvát papok a magyar állam ellen; hogyan lett volna ez lehetséges, ha Héderváry mint bán teljesítette volna kötelességét; vagy a magyar állam nem elég erős arra, hogy azokkal a himpellérekkel elbánjon?

Szünetet kér.

(Szünet után.)

Polónyi Géza vádolja a kormányt a gazdasági érdekek feláldozásával. Az önálló vámtérréte való átmenet lehetőségét is megsemmisíti a kormány azzal, hogy tíz évre akar szerződést kötni Olasz- és Németországgal, holott a törvény szerint legfőbb 1907-ig volna szabad szerződni. Majd a kereskedők mozgalomáról azt mondja, hogy az önálló vámtérről azt hirdeti, hogy szükséges és elkerülhetetlen, és meg nem szavazni annyit tesz, mint az életert elvonni az országtól. Figyelmezteti a többséget a gazdasági bizonytalanság súlyos voltára. Mosolyog ezen a miniszterelnök ur?

Rákosi Viktor: Valahányszor az ország sár, ok mindig mosolyognak!

Kubinyi Géza: Talán csak szabad!

Rákosi Viktor: Persze, Sándor Pál, a gabona-Bismarck is mosolyog! (Derültség.)

Kubinyi Géza: Tudtam, hogy az egész harag csak azért volt, hogy egy jó viccet csináljon. (Derültség.)

Polónyi Géza: A négyszázötven millió hadiköltségre az egész társadalom sirni fog.

Rákosi Viktor: Majd összeadják azt a Liptóvárosban! (Derültség.)

Sándor Pál: Rendkívüli kiadás a *Kokas Mártonból?*

Polónyi Géza: Deák Ferenc a Belvárosban mondott programbeszédében azt hirdette, hogy az 1867. évi XII. törvényeink alapján a magyar nyelv teljesen érvényesülni fog minden téren. Nem engedi, hogy Deák emléktét Tisza a német nyelv érdekében aknazza ki. Kovacevics ama kívánásával szemben, hogy a magyar államvasút vonalain horvát legyen a szolgálati nyelv, azt mondja: ha Kovacevics e szavai azt jelentik, hogy a miniszterelnök egyetért velük, vád alá kell helyezni a miniszterelnököt. Felolvassa a pénzügyminiszternek egy két év előtt kiadott rendeletét, amelyben 20—50 korona pénzbírsággal fenyegeti meg azokat a hivatalnokokat, akik konzultációkkal magyarul érintkeznek; sőt súlyosbító körülmények esetén fegyelmi vizsgálattal is sújtja az illetőket. Egy másik rendelet meghagyja, hogy a magyar átiratokhoz németnyelvű átirat melléklendő. Nem lesz belond az a konzultációs hivatalnok, hogy megtanuljon magyarul, mikor elég neki megnéznie a német másolatot. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Szégyen! Gyalázat!) Volt egyszer Brassóban, amikor a középiskolák növénydekei Honterus-ünnepet rendeztek. Volt ott szerb, német, román zászló, csak magyar nem. Magyar földön areul csapják a magyar lobogót, amin nem is lehet esodálkozni, hiszen a miniszterelnök törvényesnek teszi meg azt a visszadést, hogy a külföldi képviselők németül leveleznek. (Mozgás a szélsőbaloldalon.) Felveti a vasutasok új esküjét; reméli, hogy a magyar bíróságok nem fogják tekintetbe venni a rendeletekkel megállapított esküt. A közok-

tatási ankóten is olyan esküszöveget akartak behozni, amely császárt és királyt emlegetett, de aztán megváltoztatták azt. A vasutasokat most császár-királyra esketik föl. A magyar törvények nem ismernek szolgálaskut, mi nem esküszünk császárra, az ilyen eskü törvénytelen és érvénytelen. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A magyar baka feltartja három ujját és felesküszik a császárra, hogy éjjel-nappal híven fogja teljesíteni kötelességét. Már akkor a baka egy ujját marokba teszi; mikor az a passzus jön, hogy: „élen-szoman” is szolgálmi fogja a császárt, már akkor mind a három ujját marokba fogja, arra nem szívesen esküszik. (Élénk derültség.) Szóvá teszi azt a visszasságot, hogy honvédelmi miniszterre neveznek ki közhadseregbeli táboreköt, aki egy-két hónapig marad a miniszteri széken, aztán visszamegy aktív generálisnak s mi fizessük a miniszter fizetéshez járó pótlékot. Nem kell egyeb, csak importáljanak nekünk ilyen generálisokat, és az ország tökmeregy. Kimutatást követel arról, hogy ilyen címen évenként mennyivel terhelik meg Magyarországot. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Nagyon jellemző ez a budgetvita a szabadelvűpartra, amely csak néhány szóval vesz részt a diskusszióban s mindannyi a nemzetiség bajokon és a magyar földbirtok nyomorúságán kívül semmi egyebet sem tudott mondani. Súlyos visszadés, jogtörzés korszakában, a régi Tiszacsorszakban élünk. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly, ő felsége személye körüli miniszter válaszol Polónyi vádjaira, nem a saját személye, hanem az állását illető tekintet és a képviselőház iránt tartozó tisztelet miatt. Nem fogad el olyan dicséretet, amely nem jár ki neki. Semmi újítást nem tett a levelezés terén, amikor miniszterelnök lett, hanem folytatta az előbbi hazafias magyar kormányok gyakorlatát. (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

Báró Kaas Ivor: Magyarul vagy németül?
Gróf Khuen-Héderváry Károly, a király személye körüli miniszter: En magyarul leveleztem! Polónyi a grancsár kifejezésével tisztelt meg. Horvát bánóság idején is nyíltan hirdettem, hogy magyar vagyok; (Eljenzés jobbról.) de ez nem zárta ki, hogy egyaránt szolgáljam a magyar és a horvát érdekeket. (Helyeslés jobbfelől.) Soha a magyar nemzeti politikát Horvátországban nem akadályozta és az egyházi politikai viták idején sem játszott olyan szerepet, aminőt Polónyi neki tulajdonított. Mikor az emlékezetes főrendiházi vita alkalmával Wekerle miniszterelnöksége idejében ő felsége kihallgatásra hívta, hogy tanácsát kérje, nem is tudta, milyen irányban fog rendelkezni vele. Elment Wekerléhez s tőle hallotta, hogy a király azt akarja tőle tudakolni, vajjon bízik-e az egyházi politikai javaslatok megszavazásában új főrendek kinevezése nélkül is. Akkor a kormánnyal mellé állott és segített törvényere emelni a javaslatokat. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Köztudomásu, hogy akkor bizonyos lapok neki szemére hányták, hogy horvát főrendi szavazatokat nyert meg az egyházi politikai törvényjavaslatok mellett s ezek döntőtték el annak sorsát.

Báró Kaas Ivor: Ugy van! Ugy van! (Derültség a jobboldalon.) Elég baj! (Nagy derültség.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly: Tehát akkor sem volt a magyar nemzet politikájának utjában, hanem segítette azt sikeréhez. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) A második vádja Polónynak, hogy az ő horvátországi működése káros lévén a magyar nemzeti politika szempontjából, Bánffy miatta beadta lemondását. Ezt most hallja először. Ismerve Bánffy egyenes jellemét, bizonyára ő lett volna az első, akinek Bánffy ezt tudomására adta volna. (Helyeslés a jobboldalon.) Bizonyára értésére adta volna neki, hogy nem helyesli politikáját. Ezzel szemben az történt, hogy ő jelentette be Bánffy miniszterelnöknek lemondását, de Bánffy kérte, hogy maradjon tovább hivatalában. (Eljenzés a jobboldalon.) Még Bánffy miniszterelnökségének utolsó napján is nemesak politikai, de személyes bizalom volt közöttük, éppen azért csodálkozik Polónyi vádján, mert ha bánága idején nem felelt volna meg feladatának, a magyar miniszterelnök nem tűrte volna meg állásában. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Báró Kaas Ivor: Erre majd Bánffynak kell felélnie!

Gróf Khuen-Héderváry Károly: Ami a parlamenti bizottság jelentését illeti, abban is ártatlan, hogy az még nincs letárgyalva. Mi-

előtt belépett a kabinetbe, kérte a miniszter elnököt, hogy ez az ügy rendeztesse, ez az személyes érdeke lett volna, de a miniszter elnök közérdekből kívánta, hogy tárcát válaljon.

Lengyel Zoltán: A pénzosztogatás közérdek! (Mozgás a jobboldalon.)

Jakabffy Imre elnök: Milyen kifejezést méltóztatott használni?

Lengyel Zoltán: A pénzosztogatás közérdek!

Elnök: Kire érti a képviselő ur?

Lengyel Zoltán: Gróf Szápáryra! Talán elmondjam a vesztegetés történetét az elnöknek? (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Csöndre inti Lengyelt.

Gróf Khuen-Héderváry Károly: Azt is mondotta Polónyi, hogy ő bán korában szította a gyűlölséget a magyar nemzet ellen. Ha ez tette volna, akkor a horvát nemzeti párt, a horvát nemzet többsége nem foglalta volna el 20 éven át azt az álláspontot, amely megfelel a magyar nemzet álláspontjának, s a rágalmak ellenére nem küzdött és nem szenvedett volna érte, (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Azok a szomorú jelenségek, amelyekre Polónyi is hivatkozott, sporadikusak s nem politikai, hanem pénzügyi okokból támadtak. Amikor a magyar zászlót meggyalázták, a horvát nemzet többsége és a kormány védelmére kelt a magyar lobogónak és teljesítette kötelességét. Az osztrák kormánynak az a rendelete, amelylyel a horvát egyetemi jogasságot kiegészítő vizsga alapján bebocsátja az osztrák egyetemre, az osztrák kormány spontán elhatározása, abban a horvát kormánynak és a horvát egyetemnek nincs és nem is volt része. A dalmáciai egyetemi ifjuság mozgalma indította az osztrák kormányt annak a rendeletnek kiadására, Az osztrák büntetőtörvénykönyv tényleg fennáll Horvátországban; de Polónyi nem tudja, hogy évek óta azon dolgozik a horvát kormány, hogy a magyar büntetőtörvénykönyvet léptesse életbe, s ez csak azért nem történhetett meg eddig, mert a magyar büntetőtörvény is reformra szorul. Külön horvát referens van megbízva a kérdés tanulmányozásával és mihelyt a reform elkészül, más megoldás nem lehet, mint hogy Horvátországban is a magyar büntetőtörvénykönyv lépjen életbe. (Zajos helyeslés a jobboldalról.) Válaszol arra a vádra is, hogy a horvát főpapság viselkedése nem kifogástalan. Neki bánóság idején Kovacevics akkori főispán politikai és személyes barátja volt. Polónyi téved, ha azt mondja, hogy Kovacevics leleplezése neki új volt most. Nem szokatlan neki, mert Kovacevics ugyanezt a horvátországygyűlésen is elmondotta. Azt se gondolja gondolja Polónyi, hogy Kovacevics nem népszerű Horvátországban. Az egyes szót Horvátországban is szeretik. Csak azt jegyzi meg Kovacevics beszédére, hogy a vádak, panaszokat általánosítottak. Azok a vádak csakugyan állanak a horvát papság egy részére, de általánoságban nem lehet ezeket a vádakot emelni. A horvát püspökök egy részét az ő előterjesztésére neveztek ki; el is vállalja ezért a felelősséget. Ami *Posilovics* zágrábi érseket illeti, mikor őt kinevezésre felterjesztette, ismerte mint zenggi püspököt és soha kifogásra nem adott okot politikai magatartás; sőt ellenkezőleg, a fiemei egyházi ügyek megoldásában hazafias eljárást követett. Éppen ő volt az, aki decemberben vagy januárban körrendelettel tiltotta meg a horvát papoknak a *szószékéről való politizálást*. (Helyeslés jobbról.) Hát hiszen tévedni embori dolog és megeshetik, hogy *csalódnak valakiben* s aki életében mindig bizonyos utat követett, egyszerre éppen az ellenkezőjét hirdeti. (Élénk helyeslés jobbról.) Egy hang: *Bánffy!* Volt eset, hogy a király legfőbb kegyuri jogait megsértették; akkor ő mint horvát bán a magyar kormány közvetítésével felvilágosította erről a koronát és a megtorlás nem maradt el. (Élénk helyeslés jobbról.) A tavalyi forrongásokról azt mondotta Polónyi, hogy azokat osztrák pénzen szították. Erről a vádról még annak idején tudomásu volt és mondhatja, hogy a magyar kormány közbejöttével az osztrák kormánynál is megtörténtek a lépések, de az idegen pénz forrását nem lehetett kikutatni. Örömmel mondhatja, hogy annak a politikának, amelyet Polónyi lefestett, nyoma sincs Horvátországban s nincs ott párt, amely osztrák befolyás alatt állana, az olyan grancsárságot pedig, amelyet Polónyi emleget, senki nem kívánja Horvátországban. Ezek a negatív eredmények pedig nagy eredmények. (Zajos helyeslés és éljenzés jobbfelől.)

PFANHAUSER-féle
Perfect-separatorok.
Perfect tejgazdasági
Berendezések és eszközök.

PFANHAUSER ANTAL
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám.

Polónyi Géza személyes kérdésben kér szót. **Elnök:** Előbb a kereskedelmi minisztert illeti a szó, ezután Kovacsevics István jelentkezett

(A vasutasok esküje.)

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter azt feleli Polónyinak, hogy a vasutasok újabb felesletése szükségessé vált, mert sokan azt mondották, hogy nem tettek esküt, mások nem emlékeznek, mire esküdtek fel. Polónyinak az a tétele, hogy rendeltetben nem lehet esküt megállapítani a bíróságok nem tartoznak az ilyen esküi respektálni, nem állhat meg; két törvényünk is van, amelyek az esküminimát magukban foglalják; ezek az ügyvédi és a törvényhatósági eskü. A vasutasok tekintetében az üzletszabályzat elrendeli a vasutasok megeskütését, de az esküszöveg megállapítását rendeleti útra utalja. A vasuti tisztviselő közjogi állását az üzleti rendtartás állapítja meg.

Polónyi Géza: Az nem törvény!

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: Törvényerejű, mert a 63-iki törvény beikkelyezte. A rendtartás nem foglalja magában az esküt. A bíróságok esküje ugyanolyan, mint a vasutasoké; ezt olyan valaki állapította meg, akinek tekintélyét Polónyi is elismeri: *Szilágyi Dezső*.

Polónyi Géza: No ő sokat tévedett! Kontrábiráskodás!

Báró Kaas Ivor: Polgári házasság! (Derűtlenség a jobboldalon.)

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter: Ezek után a törvényhozás ítéletére bizza, hogy mit ér az a mondas, hogy a bíróságok nem fognak respektálni tartozni a választások esküjét. (Élénk helyeslés jobbról.)

(Személyes kérdésben!)

Kovacsevics István Polónyival szemben megjegyzi, hogy ő közjogi botlásokat nem követelt el. Nem tett egyebet, mint azt, hogy a horvát közvéleményt festette. Fiume hovátartozása felett sem vitakozott, hanem konstátálta, hogy mi a magyar és mi a horvát álláspont; azt sem mondotta, hogy képezjék el Magyarországot horvát tengerpart nélkül. Törvény alapján beszélt horvát országgyűlésről; nem tartománygyűlés az, II. Lajos király 1825-ben diplomával nyilvánította országgyűlésnek. Leleplezéseket nem tett, azokat ő már a horvát országgyűlésen is elmondotta, amint gróf Khuen-Héderváry is bizonyította. Még egyszer figyelmezteti, hogy a grancsár fogalom nem fedti azt a kifejezést, amelyet Polónyi adott neki, s legalább is igaztalan dolog egy milliónyi népet, mely mindig hazafias volt, gunyolni a grancsár névvel. Posilovic zágrábi érsek megtartotta ígértét, melyet gróf Khuennek tett bán korában, de mihelyt gróf Khuen megszűnt bán lenni, az érsek magyarellenes lapot indított. Régi szokás, hogy a horvát főpapok, mikor elő kell lépniük jobb javadalmazásra, süvegelik a bánt; (Derűtlenség a szélsőbaloldalon; felkiáltások: *Mi nálunk is!*) Mindenféle ígéretek tesznek, de mihelyt a dekrétum a zsebükben van, akkor kimutatják a foguk fehéret. Azt nem állította, hogy a horvát zavargásokat osztrák pénzen szították; idegen befolyásról beszélt.

Polónyi Géza tudomásul veszi Kovacsevics felvilágosításait. Csodálkozik, hogy Hieronymi a két törvénybe foglalt esküszöveg helyett a rendeltetből vette ki az esküt, amely csakaszárt emleget. Köszönettel fogadja gróf Khuen-Héderváry loyális hangú felvilágosításait, amelyek teljesen korrektek. Örömmel hallotta, hogy az osztrák kormány spontán elhatározása volt a kérdéses rendelet. Nem firtatja, tényleg azért jött-e Khuen, hogy az egyházpolitika szekerét a kátyuból kiemelje.

Gróf Baththyány Tivadar: Ugy van! Azért!

Polónyi Géza: De két körülmény felvilágosításra szorult. Wekerlel szemben vállalkozott-e erre Khuen? És adós maradt a válaszal Darányinak a szabadelvűpártban mondott emlékeztetés beszédére is, pedig azzal megfejtette volna azt a titkot, hogy miért vontatták akkor olyan nagy lelkesedéssel a Bécsből visszatérő Wekerle kocsiját végig az Andrásy-úton; (Derűtlenség a középben; felkiáltások: *a Váci-körtől*) hogy mi volt az oka a nagy hallelujának. Ami a Bánffyval való viszonyt illeti, arra majd felel Bánffy. Mindenesetre nagyon furcsa bízalom volt közöttük, ha egyszer ő, másszor Bánffy akart lemondani.

Gróf Khuen-Héderváry Károly: Ismétli, hogy közte és Wekerle közt csak a módok és szközök tekintetében volt eltérés; ő azt tar-

totta, hogy *pair-sub* nélkül is keresztül lehet vinni az egyházpolitikai törvényjavaslatokat, és bebizonyosodott, hogy nincs külső befolyás, amely a nemzet többségének jogos, törvényes akaratát megakadályozhatná. Mikor ez bebizonyult, akkor elszólt az aggodalom és *pair-sub* nélkül is diadalmaskodtak a reformok. Tehát nem volt szükség arra, hogy ő kormányalakításra vállalkozzék. Ugy állott a dolog, hogy senki sem gondolt akkor arra, hogy a Wekerle-kormány lemondjon, a szabadelvű-párt és a nemzet többsége ragaszkodott ahhoz a férfiuhoz, aki azokat a reformokat kezdeményezte. (Élénk helyeslés jobbról; egy hang: *Igy beszél egy gavallér!*) Mikor a szabadelvűpárt szó volt az ő kormányalakításáról, ő bizonyos feltételt szabott, amelyet a párt nem fogadott el. (Élénk helyeslés jobbról. Felkiáltások: *Ez az igazság!*) Tehát nem kitessékelés volt az, amiről Polónyi beszélt, hanem meghiusult alku. Azt egy szóval sem mondotta, hogy Bánffy nem akar lemondani, csak azt állította, hogy arról nem tud, hogy Bánffy le akart mondani.

Polónyi Géza: Megneveztem a forrást! (Zaj a jobboldalon.)

Olay Lajos: Gajáry mondotta, beszélt el! **Gajáry Géza:** Olay Lajostól hallottam az Abbáziában! (Élénk derűtlenség.)

Elnök: A vita folytatását esütörtökre halasztja. Az ülés délután 1/3 órákor végződik.

BELFÖLD

Az olasz kereskedelmi szerződés. Az olasz kereskedelmi szerződés tárgyában a közel napokban újból megkezdődnek a tárgyalások. Az olasz kormány tudvalevőleg törvényjavaslatot nyújtott be, amely szerint fölhatalmazást kér, hogy, a parlament utólagos jóváhagyásával, az új szerződés legott hatályba léphessen. A borkérdést teljesen Ausztria és Magyarország kívánásai szerint oldották meg s csak arról van még szó, hogy a keverésre alkalmas bornak lehetőleg legmagasabb kontingensét és ennek vámját állapítsák meg. A mandula és olaj számára az olaszok vámentességét kérik, míg a mi megbízottaink legalább némi pénzügyi vámot kívánnak kivetni ezekre az árukra. A fára, lovakra valószínűleg az eddigi megállapodások maradnak érvényben. Ezek mellett a föltételek mellett a kereskedelmi szerződés véglegesítése már a legközelebbi jövőben várható.

Az osztrák és magyar kiküldöttek szombaton utaznak Rómába, ahol már hétfőn megkezdik a tárgyalásokat. Politikai körökben a szerződést elég kedvezőnek tartják Ausztria-Magyarországra nézve.

Német fenyegetés. A *Kreuzzeitung* erőlyes hangú cikket ír a német kormány ellen s azt mondja, hogy Németországnak semmi esetre sem szabad engednie az osztrák-magyar követeléseknek s figyelmezteti a kormányt, hogy amennyiben az állatvámok dolgában engedelményeket nyújt Ausztria-Magyarországnak, ebben a kérdésben nem lesz többsége a német parlamentben. E figyelmeztetés után a konzervatív német lap Matlekovits Sándor ellen fordult s azt írja, hogy ha mi a Matlekovits által elfogult, gyanúsításokkal és rosszindulattal teit álláspontra helyeztünk, itt az ideje annak, hogy a régi szerződéseket fölmondják. Ausztria-Magyarországra nézve — így fejezi be a cikk — sokkal súlyosabb lesz a szerződés nélküli állapot, mint Németországra nézve.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Június 30-ikán új előfizetést nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 28

Mért vonult ki a port-arthuri hajóraj a kikötőből és ha már kivonult, mért fordult olyan hirtelenül és olyan alkalmatlan időben vissza? Ezek a kérdések foglalkoztatják még mindig a közvéleményt és különösen a katonai sajtót. A kitérés még meg tudja valahogyan magyarázni, de a visszafordulás teljesen oktalannak látszik. Mert a kitérésnek az lehetett a célja, hogy a hajóhad kiszabaduljon a japán kelepceből, hogy menekülő útján visszaverve Kamimura cirkálóit, a vladivosztoki flottával egyesüljön és így véget vessen a japánok tengeri uralmának. Ez sikerülhetett volna is, ha az orosz hajóknak eddig ismeretlen okból nem kellett volna a kikötőbe visszamenekülniök. De mi lehetett ez az ok? Az, hogy egyik hajó elsülyedt, más kettő pedig megsérült? Hisz vesztésre el kell minden harcánl készülnie lenni és különösen olyan küzdelemben, melyben élet-halálról van szó. Az orosz flotta csak nyerhetett volna, ha folytatja menekülési kísérletét. Még akkor is, ha nem tud áttörni az ellenséges hajók vonalán, ha lehető sok kárt okozva, elpusztul. Mert így is elpusztul, de a nélkül, hogy az ellenségben kárt tenne. Elpusztul tehetetlenül, siralmasan, dicsőség nélkül, mihelyest Port-Arthur ormain japán zászlók lengenek.

És minden jel arra mutat, hogy ez az idő már nincsen messzi. Erre mutat az a kétségbeesett igyekezet, mely új felszabadító kísérletekkel akar a szerencsétlen erőd sorsán segíteni. A vár szomorú helyzetét mutatja, hogy Stackelberg rettentő kudarc után újra felmentő sereget küld az orosz hadvezetőség Port-Arthur felé. A japán sereg persze az új akciónak megfelelően változtatja meg rendszabályait. De azért a főcél nem téveszti szem elől. Négy oszlopban nyomul az oroszoknak kaicsu-dacsisao-haicsöngi arevonala felé. Ha a párisi *Le Journal* című újság levelezőjének értesülései helyesek, Kuropatkin Kaicsu mellett nem akar csatába becsátkozni, minthogy az ottani pozíciót könnyen veszélyeztethetné a japánoknak esetleg Inkau mellett való partraszállása vagy az ellenségnek Föngvangesöngből Haicsöng felé való direkt előnyomulása. Kuropatkin a japánokat Kaicsuig folytonos csatározásokkal igyekszik feltartóztatni, ezután Haicsöngig vonul vissza, hogy ott becsátkozzék döntő ütközetbe.

Togo győzelme.

London, június 28.

Tokióból magyarázni igyekezzenek a port-arthuri hajóraj manőverének okát. F szerint *Witthöftnek* az volt a szándéka, hogy hajóival a legközelebbi semleges kikötőt, például az angol Vejhajvejt vagy a német Kiaocsaut elérje s így *megmentsse az értékes hajónyagot*, amelyről a nehéz hajógyukut már előbb szárazföldre szállították a vár útjeinek megerősítésére. Pétervárot tegnap estig semmit sem tudtak az éjjeli tengeri csata kimeneteléről; az ottani kor-

Fényképészeti műkedvelőknek

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatlan pianati kézi-apparátusok

MOLL A. cs. és kir. udv. szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1851-ben.

mánykőrök, a *Standard* értesülése szerint, azt hiszik, hogy *Witthöft* Niucsvangba akart vitorlázni, hogy ott *Kuropatkin* és *Stachelberg* csapatait Port-Arthur fölszabadítására irányuló igyekezetükben támogassa. — Csifuból jelentik, hogy egy kereskedelmi hajó a Miáo-szigetek szomszédságában két nagyobb japán hadihajóval és két torpedóhajóval találkozott, amelyek valószínűleg Port-Arthur előtt súlyosan megsérültek. A megrongálódott hajókat egy cirkálóhajó és három torpedóhajó kísérte.

Pétervár, június 28.

A Port-Arthur előtt végbement tengeri csatáról eddig nem érkezett hír. A lapok azt írják, hogy az orosz flotta túlsúlyban van a japán hajóraj felett. A *Novoje Vremja* azonban óvatosan ír és hangsúlyozza, hogy nem szabad előre vérmes reményeket táplálni, mert a történelem bizonyítja, hogy nem egyszer győzött a gyöngébbik az erősebb ellenfelein.

Csifa, június 30.

Néhány kínai, kik 27-én hagyták el Port-Arthurt, azt jelentették, hogy csak négy csatahajó, öt cirkáló és több torpedónaszád hagyta el 23-án a kikötőt, melyek közül három súlyosan rongálva tért vissza, de hajó el nem süllyedt.

Az igazság leplezése.

Pétervár, június 28.

Alexejev tengernagynak a cárhoz intézett 27-iki keletti távirata jelenti: *Witthöft* altengernagynak 20-iki és *Grigorovic* altengernagynak 23-iki jelentése szerint hajóhadunknak Port-Arthurból való kiindulását az ellenséges aknák eltávolítását célzó hosszabb munkálatok előzték meg. A 22-éről 23-ára virradó éjjelen hajóink a japán torpedónaszádokkal megütköztek. Délután két óraker kiindult hajóhadunk. Amikor elérte a nyílt tengert, 11 japán hadihajó mutatkozott a szemhatáron, 22 torpedónaszád kíséretében.

Japán győzelem.

Tokio, június 28.

A takusani hadsereg 27-én hat órai elkeseredett harc után megszállotta a Szinjan-tól 23 mérföldnyire északnyugatra lévő *Főncsulín-szoros*. Az ellenség, mely öt zászlóalj gyalogságból és két ezred lovaságból állott, 16 ágyuval *rendellenül menekült Tomucsing irányában*. Veszteségünket 100 főre becsüljük.

Kuropatkin jelentése.

Pétervár, június 28.

(Hivatalos.) *Kuropatkin* tábornoknak *Miklós* cárhoz intézett 27-iki keletti távirata a következőket tartalmazza:

Tegnap támadólag léptek fel a japán csapatok keleti harcélünk előőrsei ellen, melyek a püncsulini, modulini és dalini szorosban voltak. Lovasságunk és tüzérségünk, melyet a japánok *visszaszorítottak*, megállapította, hogy a támadást a három szoros mindegyike ellen túlnyomó haderővel intézték. A Dalin-szoros ostromát egyéb csapatokon kívül a testőrhadosztály intézte. Ezen a támadáson kívül jelentékeny japán haderők csapataink mindkét oldalát is megkerülték, melyek a főncsulini és modulini szorosokat tartották megszállva. Ma reggel jelentéktelen japán haderő támadta meg *Főncsulínból* Titkebe visszavonuló csapatainkat, melyet azonban minden fáradság nélkül visszavertek. A japán előőr, miután 26-án este csapataink Vandiapudzáttól a Dalin-szoros felé szorították vissza, folytatta előrenyomulását a dalin-szoros állása felé. Előőrünk egy ideig ellentállott ama három üteggel rendelkező gyalogdandárnak, mely szembe jött vele, de miután egy más csapat megkerülését fenyegette, visszavonult. A kutatás megállapította, hogy a japán déli hadsereg egy része északkeleti irányban haladt előre, hogy *emisszióján* *Kuroki* hadseregével. Délben jelentették, hogy lovasságunknak kemény csatája volt *Szimonsonnél*.

Az utolsó napokban kapott értesüléseim szerint a japán haderő, mely mandsuországi hadseregünk ellen vonult, 8–9 hadosztályra és több tartalékdandárra becsülhető, melyeket a japánok az előlő hárévonalba toltak előre.

Az attasék kritikája.

London, június 28.

Főngvancsöngből jelentik: Az idegen katonai attasék, akik megtekintették a japánok által épített tábori erősítéseket, azt jelentik, hogy ezek a művek a legnagyobb bámulatot keltik. A japánok annyi gondal, körülátással és óvatossággal építették ezeket a műveket, hogy egyetlen európai hadsereg sem volna erre képes. Nagyon érdekes a katonai attaséknak az a tapasztalata, hogy a japán lovasság, amelyet eddig a japán hadsereg leggyöngébb részének hittek, *minden tekintetben kiváló* s nemcsak azt mutatta meg, hogy helyt tud állani a kozákokkal szemben, hanem azt is, hogy harc képesség, ügyesség, gyorsaság tekintetében még fölül is múlja azokat. Jinkuból jelentik: Tegnapelőtt *Kaiping* mellett egy japán hadosztályt szállítottak partra, úgy, hogy a *Kaiping* mellett koncentrált japán hadierő már most százötvenezer emberre tehető. Kínai emberek, akik tegnap érkeztek Csifuba, azt beszélik, hogy az oroszok az összes kínaiakat Port-Arthur elhagyására kényszerítik. A kínaiak szakadatlanul csempésznek húst Port-Arthurba, ahol egy font hus ára öt shilling.

A cár a harctéren.

Páris, június 28.

A *Journal* pétervári levelezője, *Guillard* arról értesül, hogy a cár legközelebb elutazik a harctérre.

A szálló hadsereg.

London, június 28.

Niucsvangban megmutatták egy angol újságíróknak egy nagyobbállású és *Kuropatkin* főhadiszállásán szolgáló orosz tiszt levelét, amelyet bajtársának írt és amelyben a következőket mondja:

A mi tisztjeink szomorú látványt nyújtanak; folytonosan *civakodnak és verekszenek*. *Klikkekre oszlanak*, mindenki csak a saját érdekét tartja szem előtt és a közös ellenségre gondolnak legkevesebbet. Kuropatkinól kezdve mindenki, még a legutolsó katona is, folytonosan veszekedik. Mindenki *parancsolni akar és senki sem engedelmeskedik*. A harc ri tudósítók és a katonai attasék szemében meg vagyunk becstelentve és a mig ezen a szomorú állapotban nem segítenek, addig *győzelemről nem lehet szó*. Az egész hadseregben mindenki féltékeny és gyanakodik. Titkos szolgálatunk tagjai egymás ellen leselkednek és nem törődnek azzal, hogy az ellenségről is megtudjanak valamit, s így megtörténhetik az, hogy a japánok *közöttünk büntetlenül kémkednek*. A japánok *valószínűleg összes terveinket ismerik* és ez az oka annak, hogy terveinket minduntalan egészen váratlanul megváltoztatják. Derék katonáinkat úgy viszik a harcba, ahogyan a birkákat a *végőhidra szokták vinni*. Odaadásukban és bátorságukban nem lehet kételkedni, de amig helyesen nem vezetjük őket, addig hasztalanul pocékolják hűségüket. Egész Európa tudja, hogy folytonosan egyebet nem tesznek, csak veszekedünk és ebből nem mi, hanem ellenségeink fognak hasznot húzni. Azt kellene hinnünk, hogy mihelyt Port-Arthur és Liaojang elesik, a hatalmak közbe fognak lépni a mi örök gyalázatunkra.

HIREK

Budapest, június 28.

— **Személyi hírek.** Gróf *Goluchowski* külügyminiszter ma Párisból Vittelbe utazott. — *Lukács* László pénzügyminiszter tegnap este Budapestről Bécsbe érkezett. — *Szögyén-Márich* László nagykövet tegnap este Bécsből eszterórára utazott. — Az *egyiptomi alkirály* ma délután Bécsből Párisba utazott. — Dr. *Csikly*

Kálmán egyetemi tanár többheti tartózkodásra Cirkvenicára utazott.

— **A király Eggenburgban.** A király, mint Bécsből jelentik, 1/10 óraker *Eggenburgba* érkezett ma délelőtt a Krachuletz-muzeum megtekintése végett. A polgármester üdvözlő beszédére a király örömeinek adott kifejezést azon, hogy a várost meglátogathatja. A közönség lelkes éljenzése között vonult ő felsége a városba. A Krachuletz-muzeum közelében létesített diadalívnél a tartományi marsall, a községi képviselő és a papság fogadta az uralkodót. Ott is üdvözlő beszédet mondottak, melyre ő felsége meghatóttan mondott köszönetet. A plébánia-templom megtekintése után az uralkodó a Krachuletz-muzeumba ment. A muzeum bejáratánál Krachuletz kutató maga üdvözölte ő felségét, ki a muzeum helyiségeit behatóan megnézte.

— **Gizella hercegnő Rózsahegyén.**

Liptó-Rózsahegyéről jelentik: *Gizella* hercegnő ma délután Bécsből ideérkezett leánya *Erzsébet* bajor hercegnőnek, gróf *Seefrid* Ottó nejeinek látogatására. A főhercegnő több napot fog tölteni *Seefriedék* nyaralójában, mert *Seefrid* grófné örvendetes családi eseményt vár. A hercegnőt a vasuti állomáson gróf *Seefrid* Ottó fogadta.

— **Nemesi névváltoztatás.** A hivatalos lap mai száma a következő jelentést közli: Ó császári és apostoli királyi felsége, a Budapest 1904. évi május hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy *Zsögöd Grosschmid* Benő magyar királyi udvari tanácsos és budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanár, valamint törvényes utódai, régi magyar nemességük épességben tartása mellett, a jelenlegi kettős családi név helyett egyedül a *Grosschmid* nevet használhassák.

— **A portugál király elájult.** *Lisszabon* ból táviratozzák, hogy ma hire futott a városban, hogy *I. Károly* király a yachtján hirtelen meghalt. Nagy megdöbbenést keltett a gúszhir és csak nagysokára jött meg a cáfolata. Némi alapja azonban volt a riasztó híreknek. *Károly* király ugyanis a tikkasztó hőségben két pohár jégbehűtött sört ivott s ettől olyan rosszul lett, hogy vértolulást kapott és elájult. A király már teljesen jól érzi magát.

— **A rigómezei csata emléke.** *Krusevác* ról jelentik, hogy ott ma délelőtt ment végre ünneplés istentisztelet után az 1389. június 15-iki rigómezei csatában elesettek emlékére létesített szobor leplezése. Az ünnepélyen jelen volt a király, a kormány és az ország minden részéből összesereglett nép. *Gruics* miniszterelnök a királyt hosszabb beszédben üdvözölte, amelyben többek között a következőket mondta:

A rigómezei csata emléke az egész szerb népben mind a mai napig él. A letűnt hatalom és nagyság emléke azt a szilárd reménységet keltette a népben, hogy az elvesztett egy napon visszaszerzi és ebben a reménységében a szerb népet a koszovopoljei hősk lovagiassága és önfeláldozása még erősítette. Szent *Vitus* napjának a szerbekre nézve kettős fontossága van. Egyfelől e nap az elvesztett cári birodalom gúsznapja, másfelől ekkor ismerték föl azt, hogy a régi hibákért vezekelni kell. A nemzeti kultók eléggé megirsírták a szerb katasztrófát és megörökítették a koszovói hőseket. A nemzeti Koszovó hősközlémény örökké zöld koszoru marad, amelyet az elmúlt nemzedékek tettek le a koszovói sírba. A most élő nemzedék e történelmi esemény iránt való kegyelet érzésétől eltelve, látható megörökítést akar. Ezért tizenöt évvel ezelőtt a rigómezei csata ötszázéves évfordulója alkalmával a templomban *Lázárért*, az utolsó cárért tartott ünnepies gúszistentisztelet után letették *Lázár* cár volt széke helyén az emlékmű alapkövét, amely Szerbia önkéntes adakozásaiból kiváló szobrásunk, *Jovánovic* György eszméje alapján és fáradozásával keletkezett és amelyet a mai napon leplezünk le. Az előttünk álló emlékmű *Lázár* cáré, aki nem akart Murádnak adót fizetni és török hűbéres lenni, hanem kardjával kezében hősi halált halt a Rigómezőn *Krisztus* fennsége keresztjéért és az arany-szabadságért. A miniszterelnök megemlékezve a rigómezei hősközlémény és a szabadságharc kiemelkedő mozzanatairól, továbbá *Karagyorgye* alatt folytatott szabadság-üzdelemről, beszédet azzal vezetve, hogy a nagy szabadsághős unokájának jutott osztályrészül, hogy leplezhesse a rigómezei hősközléményt.

— **A király látogatásának emlékére.** Köztudomású dolog, hogy a király tavaly, a Párisi Áruház-évége után, meglátogatta a Rókus-kórházban az ott ápolat sérülteket. Ennek a királyi látogatásnak az emlékére a kórház igazgatója: dr. Müller Kálmán, királyi udvari tanácsos, díszes márványtáblát készíttetett, amelyet tegnap illesztettek be a kórház kapubejárójába.

— **Ausztráliai miniszter az Alföldön.** Julius közepé táján érdekes vendége lesz Békésmegyének. Mackellar C. K. volt ausztráliai földműves- és bányaiügyi miniszter ugyanis szociológiai tanulmánykötetjének alkalmával Békésmegyébe is ellátogat. Dr. Lukács György, Békésmegye főispánja fogja az érdekes vendéget fogadni. Mackellar egy év előtt a születések csökkenéséről írt egy értékes munkát, melyben a magyar e részbeni viszonyokra is hivatkozott és arról alapos összehasonlításokat tett.

— **Választások a kereskedelmi és iparkamaránál.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délután tartotta alakuló ülését, amelynek tárgya a kamara elnökének és két alelnökének megválasztása volt. Lung György tanácsnok üdvözölte a kamara tagjait. Nem akarja részletebben fejtegetni a kamara intézményének kiváló fontosságát, — úgymond megnyitójában — csupán hangsúlyozni kívánja, hogy a hazai kereskedelmi és ipari érdekeknél hazafias és önzertes ítételezésére sohasem volt oly nagy szükség, mint éppen a jelenben. Áttértek azután a választásokra. Az elnökválasztás egyhangulag történt. Kohn Gábor indítványára Lánosz Leó lett újból a kamara elnöke. Simán ment a kamara egyik alelnökének, Hüttl Tivadarnak megválasztása is, aki egyuttal elnöke lett a kereskedelmi osztálynak. Az iparosok azonban szervezett csatasorban vonultak fel, zászlajukra írván az önálló vámtérsület követelését. Ezen is fordult meg a választás; a titkos szavazás eredménye az, hogy kibukatták Falk Zsigmondot, a kamara régi, érdemes munkását és tizenöt szavazattal többet Thék Endrét emelték az alelnöki székbe, aki az önálló vámtérsület híve. A választás eredményét fölterjesztik a kormányhoz jóváhagyás végett.

— **A Bánffy-párt Budán.** A főváros második kerületében július hó 4-én, hétfőn délután fél 6 órakor tartja alakuló ülését az Új-párt. A párt szervező-bizottsága lelkes hangú felhívást bocsát ki s miután ismerteti az „Új-párt” programját, a következőket mondja:

Polgárok! Megérjük-e a kor intő szavát, átértékel-e a pillanat fontosságát, midőn arra szólítunk benneteket, hogy az „Új-párt” zászlója körül csoportosuljatok. Mi nem kételkedünk abban, hogy nektek is drága a magyar nyelv, a magyar nemzeti műveltség és a magyar hazafias, nektek is szent a magyar birodalom címere és lobogója, nektek is ábrándotok a magyar hadsereg nemzeti jellege, ti is óhajtatok az egyetértést az ország polgárai között és a magyar önálló vámtérsület kérdése tintekek sem elérhetetlen ábránd; a nemzeti vagyonosodást ti is feltétlenül szükségesnek tartjátok és az ország minden polgárának, földművesnek, iparosnak, kereskedőnek, hivatalnoknak és a munkásnak megérhetését ti is minden tisztességes eszközzel előmozdítani óhajtatok. Értsétek meg a hívó szöveget, sorakozzatok lelkesedéssel az új párt zászlója körül.

A budaiak pártalakuló ülésén, melyet a Vigadó nagytérjében fognak megtartani, báró Bánffy Dezso is jelen lesz.

— **Új magyar nemesség.** A király, mint jelentik, Horváth Lajos huszárezredesnek és törvényes utódainak a magyar nemességet bánhorváti előnévvel, Bauer Ottó nagybirtokosnak és törvényes utódainak a magyar nemességet tormási előnévvel és Finka Sándor barsvármegyei járási főszolgabírónak és törvényes utódainak a magyar nemességet felsőpáti előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Szerencsétlenség egy tűzijáték-gyárban.** Filadelfiából táviratozzák: A helybeli tűzijáték-gyárban robbanás következtében tüzvész keletkezett, melyben több a gyárban foglalkoztatott ember elpusztult. 22 munkásból közül husz öltünk. Több tüszölt is megsérült.

— **A tanító.** Egy sziget van, ahonnan visszagördülnek az általános fizetés-rendezési mozgalmak hullámai. A tanító-ságról van szó, amelyet mindig első helyen említenek, valahányszor a kultúra támazait sorolják föl, amelyet azonban csodálatosképpen az utolsó helyre tuzszoknak, mikor a végzett munka javadalmaszára kerül a sor. Az állami és megyei tisztviselők egész nagy körére kiterjed a felsőbbseg méltán megkarrikált gondoskodása és ime a néptanítók részére készült újabb fizetési tervezet 800 koronás létminimumot állapít meg egy néptanítónak. Kevesebbet, mint amennyi az állami és vasuti szolgáknak. Hihetetlen, de úgy van. A tanító, aki generációk intelligenciájának a forrása, legfelsőbb rendelkezés szerint abba a helyzetbe esik, hogy száraz kenyeret is szűken kap. Egy elkéseredett tanító most adatokkal mutatja ki, hogy csak a mellőzhetetlen és a nyomorúság határain belül való kiadások is meghaladják a 800 koronát. Ugyancsak exakt adatok alapján, legalább 1370 korona évi fizetést kér minimum gyanánt, kihagyva minuciózus pontossággal megszerkesztett költségvetéséből a húst, szivart, cselédet, gyümölcsöt és hasonló fényűzést. A fizetési tervezet értelmében pedig korptléköt, mindent belevéve csak 1300 koronáig vergődhetik egy tanító. Nem kulturálatlan ez . . .

— **Katonatiszték a Bourbon herceg** hosszabb levelet intézett a nagyváradi párbajjelenes szövetség elnökéhez, dr. Hoványi Gézához a szövetség ügyeiről s tudatja vele, hogy a hadügyminiszter valószínűleg már legközelebb engedélyt ad a tartalékos tiszteknek a magyar szövetségbe való belépésre, ami az osztrákoknál már meg van engedve. Bourbon herceg egyben a nagyváradi szövetség céljaira 1000 koronát küldött. Ez a hercegnek már a második nagyobb adománya.

— **Gyémántlakodalom.** Ritka szép ünnepély folyt le vasárnap Hajdusoboszlón. A vármegye és a város köztisztviselőiben áll tagja Adler Farkas földbírtokos e napon ünnepelte meg nevével, Fisch Eszterrel házasságának 60-ik évfordulóját. A megyei és városi közéletben tevékenyen résztvevő és jótékonyágáról széles körben ismert házaspár a tanács, a képviselőtestület, továbbá az izraelita, a református és a római-katolikus egyház küldöttsége üdvözölte. A házaspár a jubileum alkalmából 2000 koronát adott jótékonycélra.

— **Sikkasztó hivatalnok.** Bécsből jelentik: Salter Richard Jenő, az Osztrák Hitelintézet tisztviselője, 25-ikén főnökétől azt az utasítást kapta, hogy a postatakarékpénztárától 10.000 koronát vegyen föl. Salter fölvette a pénzt, azóta azonban sem a hivatalában, sem a lakásán nem jelentkezett. Kutatni kezdtek utána, amikor csőposta útján azt az értesítést küldte igazgatójának, hogy sürgősen Mürrzschlagba kellet utaznia és nem maradt ideje, hogy a pénzt a hivatalban átadhassa volna. Mürrzschlagban is kerestették, ott azonban semmit sem tudtak felőle. 26-án Salter, aki végzett jogász és több külföldi lap levelezője volt, Hannoverből azt írta főnökének, hogy New Yorkba kellet utaznia, hogy egy orosz újságíróval találkozzék. E levelében azt ígérte, hogy két hét múlva visszatér és átadja a pénzt. Kétségtelen azonban, hogy a pénzzel megszökött. Elrendelték a körözését, de mindeddig nem tudtak a nyomára akadni.

— **A szászsebesi magyar templom felszentelése.** Fényes ünnepség keretében szentelték föl e napokban a szászsebesi magyar templomot. Az ünnepségben küldöttségileg vett részt a szász luteránus egyház dr. Thullmann vezetésével, továbbá Szászsebes nagy küldöttsége Dörr polgármesterrel az élén. Az egyház történetét Benedek Károly evangélikus református lelkész mondotta el, ugyan ő tartotta a záró imát is.

— **Kitüntetett összeesküvő.** Emlékezetes, hogy a június 11-iki belgrádi összeesküvés fővezetője, Lazarevics Luka őrnagy volt, aki a véres tragédia után díszeskedett vele, hogy az első között volt, amikor a királyi párra ráérték az ajtót. Belgrádból táviratozza tudósítónk, hogy a király Lazarevics Luka őrnagyot ma alezredessé léptette elő.

— **Egyházugyűlés.** A dunántúli ev. ref. egyházkerület tegnap tartotta Pápán egyházkerületi gyűlését. Antal Gábor püspök imája után Hegedűs Sándor főgondnok hosszabb beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Mindenekelőtt beszámolt arról, hogy az ág. ev. egyház kiküldöttével együttesen működő bizottság az 1848. évi XX. t. c.-re vonatkozó kivanságokat már megállapította és a kormányknak átnyújtotta. Ezután a zsinati törvényhozás feladatairól szölt, intvén a kerületet, hogy a zsinat iránti követelményekben is legyenek mérsékeltek. Sikeres munka csak akkor lesz, ha a szenvedélyek nem keltenek fel. A közgyűlés legfontosabb tárgya a zsinat megtartását engedélyező királyi leirat felolvassása volt. A leiratot hódoló tisztelettel tudomásul vették és 14 rendes s 14 pótzsinati képviselő választását elrendelték. A főgimnáziumi tanárok fizetésének az állami tanárok fizetésével egyenlővé tétele céljából a közoktatási kormányknál az államsegély felemelését, illetve új szerződés kötését kérelmezik. Elhatározták, hogy a pápai ev. ref. tanítónképzőben jövőre új osztályt nyitnak s az intézeti épületet 60.000 korona költséggel új épülettel egészítik ki.

— **Házasság.** Brickmann Pál eljegyezte Weinberger Irén kisasszonyt, Weinberger Gyula bazini lakos leányát.

Rosenberg Armin posztónagykereskedő Egerből eljegyezte Hirsch Etel kisasszonyt Budapestben.

Markstein Miksa, a Grosz és Markstein budapesti cég baltagja 26-án vezette oltárhoz Ormos Leona kisasszonyt. Az esküvőre nagy és díszes közönség jelent meg a dohány-utcai izraelita templomban.

Herceg M. Marcell ma délelőtt esküszik örök házúget Radó Riza kisasszonynak Budapestben.

Kleinberger Berthold Szinyér-Váraljáról jegyet váltott Egermann Irén kisasszonynyal Szepes-Görgön.

Haas Samu, a Budapesti Hírlap műszaki tisztviselője eljegyezte Salgó Malvin kisasszonyt Budapestben.

Kónyai Elemér hírlapíró ma feleségül vette Fischer Ilonkát, Fischer Adolf kereskedő leányát.

— **Az alkoholelles kongresszus.** Az 1905. évi alkoholizmus elleni nemzetközi kongresszus szervező bizottsága ma délután ülést tartott Halmos János polgármester elnöklése mellett. A kongresszus magyarországi tiszteletbeli elnökeül Berzeviczy Albert közoktatásügyi minisztert, Márkus József főpolgármestert és Halmos János polgármestert kéri föl, pénztárosul Tauffer Károly fővárosi patikáriust választották meg. A kongresszus 1905. szeptember havában lesz, a börtönügyi kongresszust megelőzőleg. A kongresszuson a következő előadások lesznek:

1. Az alkohol befolyása az emberi és állati szervezet ellentálló képességére, különös tekintettel az átöröklésre, a) testi ellentálló-képesség, b) a szellemi ellentálló-képesség. 2. A műbor és a hamisított pálinka higiénikus jelentősége, a rendes alkohol élvezéséhez viszonyítva. 3. Alkohol, mint tápláló-szer. 4. Alkohol és nemi élet. 5. Alkohol és büntető-törvény. 6. A munkásosztály kulturális törekvései és az alkohol. 7. Alkohol és munkára való képesség, különös tekintettel a katonai tréningre. 8. Az alkoholizmus ellen való küzdelem szervezése. 9. Iskola és nevelés, az alkoholizmus ellen való küzdelemben. 10. Az államreformja. 11. Az alkohol ipari értékesítése, mint az alkoholelles küzdelem eszköze. 12. A szesz italokkal való élés végzetes hatása az afrikai bennszülöttekre.

— **Lefokozott basa.** Konstantinápolyból jelentik, hogy a hivatalos lap ma közli Kemal Eddin basának, a szultán vejének lefokozását és összes rendjeleitől és címektől való megfosztását. A basát feleségétől, a szultán leányától már a múlt héten elválasztották.

— **Kitüntetett gyógyforrás.** A bécsi nemzetközi balneológiai kiállításon a zsüri az első nagy aranyéremmel s elismerő diplomával tüntette ki a baldözi ásványvizet. A balneológiai szakértők ez elismerése kétségkívül jelentős szankciója annak az általános kedveltségnek, amelyvel a baldözi gyógyforrás véle nálunk találkozik. Ez az ásványvíz kincses tulajdonságai révén általában gyarapítja hívei nagy táborát, amit külföldi elismerés most már a magyar határokon túl is elő fog mozdítani.

— **Katasztrófa a buosu előtt.** Rosztovból jelentik: A Khopra-folyón, Zolova falu közelében, tegnap óriási katasztrófa történt, melyben több mint százhatvan ember lelte halálát. A kompon, mely a folyó két partja között az összeköttetést közvetíti, körülbelül kétszázötven ember készült átmenni egy közeli falu buosujára. Utközben a kompon elsüllyedt. Az utasok közül, akik legnagyobb részben asszonyok és gyermekek voltak, csak nagyon kevesen tudtak megmenekülni. Sokan a közeli malmok kerekéi alá kerültek és rettenetesen összezuódáltak, másokat a folyó örvényei nyeltek el. Eddig hatvan holttestet húztak ki a vízből, száznál több azonban még nem került elő.

— **Megjutalmazott altisztek.** A székesfőváros 1902-ben kelt 50.000 koronás alapítványának 2—200 koronás kamatját ezuttal a 32. gyalogezred négy altiszte között osztották szét. A megjutalmazott altisztek: *Marcienkovicz József, Kosztolányi, Hermann és Elsner.* A jutalmat az ezredes buzditó beszéde után a fővárosi tanács megbízottja nyújtotta át az altiszteknek.

— **Az adó.** Öreg atyafi bekopogtat a jegyzőhöz. Görnyedt hátát még lejjebb húzza egy tarisznya, amelyből egy barna kenyér kandikál ki. Komoly, lassu léptekkel közeledik a jegyző asztalához, zsiros adókönyvet vesz ki a belső zsebéből s odanyújtja a nótáriusnak:

— Tizenkét koronát kérnek tőlem adóba — mondja lakonikus rövidséggel.

— Fizetni akar?

— Dehogy akarok, dehogy akarok. Szegény ember vagyok, nem tudok fizetni.

— Hát akkor mit akar kend?

— Csak azért gyűttem, tekintetes jegyző ur, hogy inkább leülöm azt a tizenkét koronát. Kenyeret is hoztam, hogy éhen ne pusztuljak . . .

— **A szerb utlevélkényszer.** Az utlevélkényszer Ausztria és Magyarország felől Szerbiába menő utasokra nézve a mai napon a szerb határon megszűnt. A magyar határon azonban az utlevélkényszer egyelőre továbbra is fennáll, úgy, hogy a szerb kormány intézkedése a magyar utasokra nem jelent megkönnyebbitést.

— **Halálozás.** Roth Ráfael Pál, a Goldberger Samuel F.-cég utazója ma meghalt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz.

— **Az Országos Középiskolai Tanár-egyesület** ezidén Székelyudvarhelyen tartja meg rendező évi közgyűlését. A közgyűlés július 3-án és 4-én lesz.

— **Bikaviadal.** A mai bikaviadalon Sennyey bárónak Betyár nevű igazi fajmagyar bikája lépett a porondra, de temperamentum dolgában ez sem tett túl a multkori kudarc hősné. Valamivel fűgőbb volt ugyan, mint a Gyémánt és méteres szárvaival félelmetes benyomást keltett, de a torerők ingerkedésére ő sem reagált, legfeljebb ha már nagyon is kellemetlenkedtek vele, hát galoppozott egyet kettőt, sóvár pillanatokkal vetett az istálló felé, majd pedig irigylésre méltó nyugalommal folytatta sétáját. Néhány rózsát is ragasztottak tomporára, de a Betyár ezeket a közönség óriási gaudiuma mellett egyszerűen — lenyalta. Clarion espada két banderillát is szurt beléje, de bizony ez sem ingerelte a puszták rettegett hőst. A magyar bika előtt és után spanyol bikákkal viaskodtak a matadorok, a szépszámu közönség zajos tetszésnyilvánítása mellett.

Noha báró Sennyey magyar bikája nem felelt meg teljesen a szilajtséghez fűzőtt várokozásnak, a toreadorok az állat mai szerepléséből mégis azt a meggyőződést merítették, hogy a legközelebbi viadalnál már teljes temperamentummal fog reagálni, mert a szokatlan környezet már többé nem félemlíti meg. Ezért a rendezőség elhatározta, hogy szerdán a Betyárt ismét beküldi az arénába. Együttal felhívást intéz a gazdaközönséghez és a vágóhidra küldött bikák tulajdonosaihoz is, hogy szerdán és pénteken bármilyen vad bikát bocsátanak rendelkezésre, azoknak a toreadorok hajlandók mérkőzni. A szilaj bikák tulajdonosainak jogukban áll, az állatot az arénába rohanás pillanatáig szigorúan ellenőrizni. Mint bennünket értesítenek, pénteken véget érnek a

bikaviadatok, minthogy a főkapitány kijelentette, hogy újabb előadásokra nem ad engedélyt.

— **Adakozás.** Nemo jellege alatt az Ingyenkényér javára 5 korona, az Ingyentej javára 2 korona érkezett hozzánk. Az adományokat rendelkezésük helyére juttatjuk.

— **Kölcshűség.** Ennek az elve diadalmasan és elpusztíthatatlanul uralkodik a világon. Ha tehát Európa zsványokat szállít Amerikának, semmi különös abban nincs, hogy Amerika is ad nekünk ebből a fajtából. Legfőképpen az lehet itt a kérdés még, vajjon az európai csirkefogó kape biztosabb menedéket odaát, vagy az amerikai kollega nálunk? Európa legutóbb két sikkasztót kapott a tengerentúlról. Az egyik Meyer H. Willard, kora negyvenhárom éves, foglalkozására nézve könyvelő, a másik Fielets M. Tamás, amannak kollegája ugyanabban a bankban. A washingtoni rendőrség adta hírül Európa városainak, hogy a sikkasztó urak erre mifelénk vették az utjokat. Meyer ötvenöt éves koronát szedett el a bankjától, a cimborája nyolcvan éveset. Ha szó le lehetne az ilyen esetben igazságról, akkor azt lehetne mondani, hogy illik is, hogy Amerika visszaadjon valamit azokból az ezrekből, amelyeket a mi sikkasztóink visznek át az újvilágba.

— **Gyorsítás és gépirás.** Az Országos Női Gyorsító-Egyesület gyorsítási és gépirási szakiskolája évvári vizsgálatát tegnap tartotta. A szakiskola gyorsítási és gépirási tanfolyamai július elején kezdődnek. Jelentkezéseket az egyesület elnöke fogad el (Kazinczy-utca 3).

— **Dróttolvaj.** A budafoki uton cirkáló rendőrök a Rökk-féle gyár közelében az éjszaka két gyanus embert pillantottak meg, amint két zsákok cipelték. A két ember a rendőrök kérdésére kitérő választ adott, mire ezek megvizsgálták a zsákokat, amelyekben több kiló telefondrót találtak. A két csavargó beismerte, hogy a drótot a Fehérvári-úti táviró-oszlopokról vágták le. Az illetők Dudik János napszámos és Dézsa Nándor rovtott multu pineér, akiket a rendőrség letartóztatott.

— **Egyesületi élet.** A Magyarországi Kárpát-egyesület tegnap tartotta legön választmányi gyűlését dr. Münnich Aurél országgyűlési képviselő elnöke alatt. Itt bejelentette, hogy Hohentho herceg újabban egy a földmívelésügyi miniszterhez intézett levelében hajlandónak nyilatkozik még ez év nyarán érintkezésbe lépni a Magyarországi Kárpát-egyesülettel, hogy a tátrai birtokain keresztül vonuló turista-utak irányára, valamint az építendő menedékházak helye végleg megállapíttassék és az utak megjelöltesse. Az egyesület ez évben készíti a Poprádtól a Tengerszemcsusra vezető utat, továbbá a Tátralomniz—Tarpatak, a Zöldtő—Papyrus-völgyi és a menguszfalyi völgyben lévő utakat. Az augusztus 7-én Tátrafűzreden tartandó közgyűlés alkalmából leleplezi az egyesület a Szilaj Dézsónak a Tarajkán emelt emléket; ez alkalommal nagyobb ünnepecskéket rendez, melyre meghívja a magyar kormányt, a főrendi- és képviselőházat is.

— **Öngyilkos kereskedő.** Temesvárról jelentik, hogy Freund Zsigmond, a Freund M. és Fiai kereskedő cég tulajdonosa az éjszaka felakasztotta magát és meghalt. Az este még kártyázott s egészen randesen viselkedett. Bár voltak némi anyagi gondjai, ezek nem okoztak neki nagy kellemetlenségeket, mert budapesti és bécsi hítelezői nem szorongatták s gazdag rokonai is támogatták.

— **Rendőri hírek.** Ma délben egy zilált hajó fiatal lány állított be a Klauzál- és Weselényi-utca sarkán lévő pálinkamérésbe. Ott leült a padra s mire észrevették, meghalt. Eddig nem sikerült megállapítani kiletét. — **Hartmann Gyula** 12 éves tanuló ma délelőtt a Várkeri-rakparttól játétk közben a Dunába esett, de kimentették. — **Fehérvári Ignác** kereskedő bejelentette a rendőrségen, hogy nővére, özvegy Kreiner Lajosné, született Weisberger Hermin 55 éves magánzónó ma eltűnt a Ferenciek-tere 4. számú lakásáról. Távozására előtt azt mondta, hogy öngyilkossá lesz. A rendőrség megindította a nyomozást. — A Fehérvári-ut 51. számú ház teteje ma délben kigyulladt és leégett. A tűzhöz kivonult az I., V. és IX. kerületi tűzörség, *Markusovszky* segédtséget vezetése alatt. A tűz úgy támadt, hogy a szomszédos kétemeletes ház folyosóján vasalót melegített egy cselédeany és a vasalóból kipattant szikra gyújtotta fel a háztetőt.

Bikapanama.

— Egy kis teleplezés. —

Színhely: A bikaistálló.

Lelő: A Gyémánt első főllépesekor.

A bikák a kuleshyukon és az istálló hasadékaiban át lesik a Gyémánt debüt-jét. Amikor látják, hogy a bukás immárön kétségtelenül bekövetkezett, összedugják fejüket és gonyos sugdolózás közepette kárörvendő pillantásokat vetnek a másik magyar bika, a Betyár felé.

Betyár (a spanyol bikákhoz): Mit röhögnek! Hiszen ez nem is igazi magyar bika, — ez siementhali.

(A spanyol bikák továbbra is gonyosan nevetnek.)

Betyár (magában): Különbem mit is beszéltek ezekkel, hiszen ugy sem értik a magyar szót. (Az istálló ajtaja kinyílik és lehorgasztott fővel belép a Gyémánt.)

Betyár (dühösen): No, kend ugyan szépen viselte magát. Pfuj! Ahelyett, hogy az ilyen gyáva fráter ott maradna, ahová vaio, még van szeme ide kívánczolni. (Hegyeset kóp.) Pfuj; szégyelje magát. — Persze a protekció! Ki ajánlotta magát?

Gyémánt (szégyenösen): A nagybátyám jóbb van egy képviselővel és . . .

Betyár (közbevág): Persze, persze . . . No de most látják legalább, hogy mire jutnak azzal az oktalan protegálással. (A spanyol bikára mutat.) Nézzé, hogy röhögnek ezek a barmok. Hát kellett ez nekünk?

Gyémánt: De kérem, kollega ur . . .

Betyár (Indulatosan): Kollegája, a majd megmondom kicsoda. No nézzék, még hogy kollega . . .

(Gyémánt egy nagyot sóhajt, azután elvonul az istálló mélyébe és öngyilkossági gondolatokkal foglalkozva, elalszik.)

(Betyár, egy ideig még morog, szidja a Gyémánt szüleit, majd szintén elalszik.)

Carpentino (spanyol nyelven társaihoz): Uraim, ezeknek a konkurenciájától nyugodtan alhatunk.

(A spanyol bikák helyeslőleg höllyantanak és egymásután elalszanak.)

(Ma azután az igazi fajmagyar bika, a Betyár mérkőzött. Az eredmény ugyanaz volt. Amikor Betyár visszatér az istállóba, a Gyémánt gonyos kacajjal fogadja.)

Gyémánt: No pupák, hát kend az a hires . . .

Betyár (ravaszul): Nekem flancol? Hát miért nem mondta mindjárt, hogy maga is száz pengőt kapott a Pouly-tól, hogy jól viselje magát.

(Kajánul összenevetnek és karonfogva elmennek a Vampetichszhez. A spanyol bikák nem értik az egész dolgot.)

f.

FŐVÁROS

(*) **A protekoló ellen.** A legutóbb meg-ejtett tanítválasztásnál rikitó szünekben nyilvánult a protekolós küzdelem. Nem esoda, hogyha ez visszatetszést keltett a jobberzésükben. Ugy látszik, erős mozgalom fog most megindulni a választás rendjének reformálására. A jözsefvárosi iskolaszék előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a választás rendjét úgy módosítsa, hogyha valaki három évig ideiglenes szolgálalban, kifogástalanul működik, akkor állásban hivatalból erősítessék meg is. A tervet szivesen fogadták a bizottsági tagok is. *Sásmegi Vilmos* ma indítványt adott át a főpolgármesternek, amelyben azt javasolja, hogy a közgyűlés a segédtanító intézményt a szabályzatból törölje s mondja ki, hogy aki három évig megbízott tanító vagy igazgató, azt állásban hivatalból véglegesítsék.

SZÍNHÁZ, ZENE

Vigszínház. A *Vigszínház* jövő szezonjának egyik első újdonsága a *Boldog asszony* (L'Heureuse) lesz. Szerzői *Bilhaud* és *Hennequin*, akiknek a *Csók-pírulák* című bohózatát holnap adják tiszteletcsejzser.

Magyar színészet Foksonyban. Pozsonyból jelentik: A belügyminiszter tegnap leérkezett rendeletével jóváhagyta a városi törvényhatósági bizottságnak a pozsonyi színházgyűlés rendezése tárgyában hozott határozatát, melylyel a magyar színészet a téli félévre állandósítottatik. A miniszter a rendeletben a városi képviselőtestületnek ebbeli határozata felett örömet fejezte ki.

Tűzmentes színház. Nagyváradról jelentik: A belügyminiszter kiküldötte, *Szilágyi* Lajos műszaki tanácsos jelenlétében ma próbálták ki idős *Rimanóczy* Kálmán nagyváradi építész találmányát, mely hivatva van a színházak nézőterét tűzvésztilt megmenteni. A próba a felépített kísérleti színházban teljesen sikerült. A gyulékony anyagokkal megtöltött színpadról sem füst, sem láng nem hatolt a nézőterre, és a nagyszámu közönség teljes biztonságban ült helyén. A próbán képviselve volt Budapest mérnöki hivatala is. Az új rendszert legelőször az új kolozsvári színháznál akarják alkalmazni.

Pénsz. Ilyen cím alatt kerül színre a Budai Nyári Színházban *Heyermans* Herman *Ora et labora* című 3 felvonásos korrajza. A cselekmény, mely a Friz földön játszik, hét család nyomorúságából szövődik, megrendítő színekkel ecsetelvény az emberélet küzdelmét a nyomorúság gazdasági viszonyok között. A „Pénsz”ből hetek óta napról-napra kiváló gonddal folyának a próbák.

MŰVÉSZET

□ **Az ezredévi emlékmű.** Az országos képzőművészeti tanács szobrászati szakosztálya legutóbbi ülésén bírálta meg *Róberti Károly* király életnagyságn szobrát, *Zala György* művét, amely a városligeti ezredévi emlékmű oszlop-csarnokában fog állani. A szobrot, melyet *Róna József* öntött ércebe, a tanács nagyon sikerültnek ítélte s átvételre ajánlotta az emlékmű végrehajtó-bizottságának.

Nyilttér.

Legelegánsabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabéreltet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

Borszéki gyógyborvíz

Ki súlyt helyez arra, hogy egészséges maradjon, az igyék borszéki gyógyborvizot. Ez a víz nagy szén-savtartalmánál fogva kedvezően befolyásolja az étvágyat és emésztést. Mint borvíz, mint hűsítő és üdítő ital a legelső minden vizek között.

Borszék gyógyfürdő
MAGYARORSZÁG PARADI ROMA

Ki súlyt helyez arra, hogy egészsége, ifjú frissége megmaradjon, visszatérjen, az jöjjön Borszékra, az egészségnak, az újjászületésnek a forrásához.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik, fenyő és-erdőben). Tiszta, portó mentes levegő. — Szén-savban gazdag vasas ivóforrások. Szén-savval telített hideg lobogó-fürdők. Kétféle vasas lápfürdők. Melegített szén-savas kádfürdők. — Hideg vízzel gyógyított intő-főzet. — Massage. — Villamosítás. — Tej- és savókúra. — Terrainkúra.

A t. fürdővendégeknek körülbelül 100.000 hold vadász-terület áll rendelkezésére.

Prospektusokkal, felvilágosításokkal kívánata szívesen szolgál a fürdő-igazgatóság, Borszék (Útszékely).

A gyógy-borvíz megrendelhető: Borszék-fürdő gyógy- és ásványvizek vállalatánál. — Budapest főraktár: Váci-körút 72. sz.

Reggeli előtt
I pohár rohtachi „Tempelquelle,” a vizelet megindítja, étvágy-görjösztömb és az anyagcserét előmozdítja. — **Styriaforrásnak** hasonlít, de erősebb a hatása. Nagyvami raktár Magyarország részére: **Stöckmann József,** Budapest, Bathy-utca 8.

Dadogást és minden beszédhibát kezesség mellett sikeresen gyógyít
SOLT LAJOS
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 20. SZ.
Felvétel naponta 12—1-ig. Ismertető bérmentesen és ingyen.

„Önsegély” takaré- és hitelszövetkezet.
Budapest, VII., Wesselényi-u. 2., I. (Dohány-u. sark.)
IX. ÉVTÁRSULAT KEZDETE MÁJUS 1-ÉN.

Közlöny nyújt hiteltörlesztési egyenleket. Kamatok évenként csak a fennmaradó tőkeértékesítés után fizetendők és pedig hetenként a tőkeértékesítéssel együtt. Ingatlanok kölcsön I. és II-ik helyre. Váltószámtábla! Gyors elintézés!

Hazai gyártmány!
Ujdonság!
KEINOSCHEG-SEC
első minőségű pezsgő.

Még a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbajban és asztmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a **MARGIT** GYÓGYFORRÁS „Margit-telep, — Bereg-megye.” vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **hagyzervek** betegségeiben legjobb víz, hanem a **legkötőbb borvíz**, és enyhén sós ize miatt mindenki, még a **legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz** a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.
Kapható minden gyógytárban és fűszerkereskedésben.
Országos főraktár:
ÉDESKUTI L. cs. és kir. udvari szállítónál, ásványvíz-nagykereskedő Budapestben.

Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

Alagi versenyek.

Budapest, június 28.

Az alagi versenyek mai második napja, jóllehet hétköznapra esett, nagy közönség jelenlétében folyt le. A sikerült versenyeknek azelőcsendese, szép idő kedvezett. A nap főszáma a **Marathon**-verseny volt, melyben a kedvence **Bitva** vereséget szenvedett s a 3000 koronás díjat a jó formában levő **Gombás** nyerte meg. Az utolsó futásban a nyertes ellen óvatot adtak be, melynek azonban a stewardok nem adtak helyet.

I. Weiter-handicap. Díj 1800 korona. Távoiság 1800 méter. Somossi ménes, **Peridotja** (Bonta) első, gróf Wenckheim D. Szemermese (Smejda) második, Zombory E. Calderonja (Hujber) harmadik. Azután Csiriz, Telramund, Mardonius. Totalizátor: 10 : 35. Helyrefogadások : I. 50 : 104. II. 50 : 80.

II. Kétóvesek eladóversenye. Díj 1800 korona, távoiság 1000 méter. Zombory E. **Almansonja** (Hujber) első, Krausz L. Pere (Vajda) második, gróf Esterházy M. Önkéntese ura (Jankó) harmadik. Azután Dulcsás, Boite á surprise, Taps, Orgazda, Barázdas. Totalizátor 10 : 153. Helyrefogadások : I. 50 : 154., II. 50 : 166. III. 50 : 406.

III. Marathon verseny. Díj 3000 korona. Távoiság 1100 méter. Schossberger L. **Gombása** (Bonta) első, Lossouczy Gy. Barnabimbója (Smejda) második, Mr. Lincoln Kamaja (Rothfuss) harmadik. Azután Rézi, Bitva, Montana. Totalizátor: 10 : 42. Helyrefogadások : I. 50 : 124. II. 50 : 226.

IV. Szentmihályi díj. Díj 1500 korona, távoiság 1600 méter. Báró Königswarter H. **Komm Carlinchenje** (Martinkovics) első, gróf Esterházy E. Balgája (Székely) második, Mr. Paul Flying Dragonja (Smejda) harmadik. Az-

után: Sevres, Tibore, Molloch, Garas, Mirandola. Totalizátor : 10 : 25. Helyrefogadások : I. 50 : 70. II. 50 : 242. III. 50 : 72.

V. Eladók handicapja. Díj 1800 korona. Távoiság 2400 méter. Raus főhadnagy **Gurulja** (Fries) első, Mravik P. Tyrann (Csompora) második, Schossberger L. Páros (Pache) harmadik. Azután: Páfráy, Mouna Vanna, Pugris. Totalizátor : 10 : 64. Helyrefogadások : I. 50 : 142. II. 50 : 142.

VI. Pavolin gátverseny handicap. Díj 1800 korona. Távoiság 2800 méter. Mr. Field **Hastmanja** (Kapouschek) első, Mravik P. Tromf-ja (Csompora) második, mr. Paul Mirage-ja (Machan) harmadik. Azután Hogy volt, Dreyfus, Veranda. Totalizátor : 10 : 86. Helyrefogadások : I. 50 : 190. II. 50 : 180.

A holnapi programmon nem szerepel egy jelentős futam sem, de tekintve, hogy ünnep van, bizonyára sokan fognak Alagra rándulni. A legtöbb érdeklődésre a Nyil-handicap tarthat igényt, melyre tízenyolc felivért neveztek. A versenyben hároméves és idősebb lovak mérkőzhetnek. Az idősebb évjáratot No good képviseli és azt hisszük, hogy az a ló lesz a győztes, mely ezt a szívós öt éves ment meg tudja verni. Az egyes futamokra a következőket jelöljük:

- I. **Kegyenc—Alkonyat.**
- II. **Mravik ist.—Győrös.**
- III. **No good—Generalis.**
- IV. **Dora—Almanson.**
- V. **Toldi—Portos.**
- VI. **Flying Dragon—Belle of Hernalis.**

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Vasutasok pöre.** A nagyszabeni törvényszék a sztrájkoló vasutasok ellen beszüntette az eljárást. A beszüntető végzés indoklásában a törvényszék megemlíti, hogy vasúti hivatalnok nem köztisztviselő.

A **kassai ítélőtábla** ma tárgyalta **Kovács** Imre sátoraljaújhegyi vasúti pályáor bünpörét, akit a sátoraljaújhegyi törvényszék a vasúti sztrájkból kifolyólag hivatali kötelességének megtagadása és közveszélyes cselekmény elkövetése miatt 6 havi fogházra ítélte. Az ítélőtábla egyik büncselekményt sem látta bebizonyítottának és **Kovácsot** felmentette. Az indoklás a tegnapi ítélettel egyezően kimondja, hogy a vasutas köztisztviselő. Az ítélet jogerős.

A szegedi királyi tábla ma folytatólagosan zártülésben tárgyalta **Fabinyi Ferenc** táblai elnök vezetése mellett a szegedi vasutasok ügyét, akik ellen a törvényszék váditanácsa az eljárást megszüntette. A vádba fogott 16 vasutas közül a királyi ügyész felebbezése folytán ma a tábla hivatali kötelesség megtagadásának büntetése miatt **Misley Bélát**, dr. **Szeles Józsefet**, **Szénási Györgyöt**, dr. **Blaskovich Bélát**, **Liebner Sándort** és **Kormos Rezsőt**, hivatalos kötelesség megtagadásának büntetése és hatóság elleni erőszak miatt **Biro** Ferencet, **Szabó György Kornéit** és **Nagy** Lajost, hatóság elleni erőszak büntetése miatt **Szabados** Ferencet vád alá helyezte. A többiekre nézve a tábla váditanácsa is felmentő határozatot hozott. A határozat indokolása kimondja, hogy a tábla közbivatalnoknak tekintie a vasutasokat, amint ezt az 1886/58. számmal kuriai döntvény alapján annak is kell tekintenie. Az illetők beszüntették a munkát, bár a folytatásra felszólították őket, azt nem folytatták, hanem feltették az szabotázst és alkudoztak, szóval határozatlan sztrájkrol van szó és nem egyszerű fegyelmi vétségről.

§§ **A hajszá.** A *Népszava* februárban *A hajszá és Szövetség a szocializmus* ellen című cikket közölt, amelyekben a szerb és román szocialisták ellen folyó üldözéseket tette szóvá, kiemelve, hogy ennek indító oka „egy alávaló és éppen Magyarországon kétszeresen erköletelen szövetség a magyar kormány és a nemzetiségek között”. A cikk miatt a királyi ügyészség pörbe fogta a *Népszavát* a „vagyonos” és „intelligens osztály” ellen gyűlöletre való izgatás sajtóvétségért. A vizsgálat során a cikkek szerzőjeül **Csep** András jelentkezett. Ma volt ez ügyben az esküdt-

széki tárgyalás *Zsitvay* Leó elnöke alatt. A tárgyaláson, amelyen a vádat dr. *Hodossy* királyi ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. *Bródy* Ernő látta el, a vádlott beismerte a cikk szerzőségét s elvállalta érte a felelősséget. Azt azonban tagadta, hogy cikkével igazni akart volna. Az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a törvényszék a vádlottat igazítás sajtóvétségéért 6 havi államfogházra s 1000 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott és védője semmiségi panaszt jelentettek be.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Pétervári, június 28.

A *Brsevija Vjedomosi* tudósítója jelentő *Tastutiából* 27-ikéről: *Kuroki* tábornok úgy látszik megváltoztatta előbbi hadműveleti tervét. A helyett, hogy oldalmenetet hajtana végre, 26-ikán megtámadta egy dombos szorosban 27 zászlóaljából álló elővédünket. Csapataink reggelig helytállottak 30.000 japánnal szemben. 27-ikén reggel *Kuroki* ismételte a támadást és elkésredett harc után az oroszok új állásba három versznyire visszavonultak.

TÁVIRATOK

Eltörölték a fegyvergyakorlatokat.

Páris, június 28. A kamara folytatta a katonai törvény tárgyalását. A 41. cikk-nél, mely a *territoriális hadsereg* tagjainak fegyvergyakorlatát *hat napi időtartamban* állapítja meg, *Colliard* szocialista *e fegyvergyakorlatok eltörlését* kívánja. *André* hadügyminiszter kijelenti, hogy azok *nélkülözhetetlenek* a hadsereg készsége szempontjából. *Berteaux* előadó szintén ellenzi *Colliard* módosítványát, melyet azonban 346 szavazattal 284 szavazat ellenében elfogadtak. A *territoriális hadsereg tagjainak fegyvergyakorlati* e szerint *eltöröltettek*. A kamara továbbá, bár a *hadügyminiszter* ellenzte, 402 szavazattal 147 szavazat ellenében elhatározta, hogy megfontolás tárgyává tesz egy módosítványt, mely szerint a földművelő tartalékosok aratás és szüret idején be ne hívassanak.

A kielii találkozás.

Kiel, június 28. Este a császári vitorlástársulat lakomát adott, melyen résztvettek többek között a *trónörökös*, *Henrik* és *Eitel Frigyes* hercegek, a monakói herceg, a birodalmi kancellár stb. *Vilmos* császár pohárköszöntőt mondott az angol királyné és kifejezte örömét az angol király látogatásán és azon, hogy a királyi vitorláhajóhad tengerenagyvált, mint a társulat tagját üdvözölheti. Neki köszönheti az angol sport fejlődését. Amaz ország sportja, melyben ő, a német császár is végezte ebbeli iskoláját. A császár végül köszönetet mondott a pompás serlegért, melyet a király adott az egyetlennek. Az *angol király* köszönetet mondott a barátságos szavakért. Örül — ugymond — a fogadtatásnak és büszke arra, hogy az egyesület tagja lehetett. Beszédét a császár éltetésével végezte.

Az angol király Hamburgban.

Hamburg, június 28. *Edvárd* király kíséretével dél körül ideérkezett és a vasuton a városi tanács és a polgári és a katonai hatóságok fejei fogadták. A király a hajóhídra ment, ahol gözső várt rá a célból, hogy a király megtekintse az egész kikötőt. Egész utján nagy számú közönség állt a partokon, aki lelkesen üdvözölte a királyt. A hajók és a város zászlódszát állították.

Hamburg, június 28. A kikötőben tett körút után *Edvárd király* a *tőzsde épületébe*

ment, ahol a kereskedelmi kamara *elnöke* beszédét mondott, melyben utalt arra, mily megtiszteltetés érte a kereskedőket a királynak a tőzsdén tett látogatása által. Az *elnök* a király éltetésével fejezte be beszédét. *Edvárd* király köszönetet mondott a szép fogadtatásért és azt mondta, hogy hamburgi látogatása felejtethetetlen marad előtte. Ezután a király a szenátus által rendezett reggeli-re ment.

Hachmann polgármester *Edvárd* királyt köszöntötte föl, kiemelve, hogy ez az első eset, hogy az angol világbirodalom egyik uralkodója vendégként városunkban időzik. *Edvárd* király erre német nyelven válaszolt, köszönetet mondott a szíves fogadtatásért. Nagyon jól tudja, hogy ez a fogadtatás nemcsak személyének, hanem annak a nagy birodalomnak is szól, melynek uralkodójává őt Isten megtette. Poharát a szabad Hansa város nagy szenátusára emelte. Később a király az erkélyre lépett, miközben sok ezer főnyi néptömeg éltette őt és a zenekar tust játszott. Ezután a király körutat tett az Alsteren. Fél 5 órakor a király bucsút vett a polgármestertől és visszautazott Kielbe.

A kruseváci ünnep.

Krusevác, június 28. Este fáklásmenetet volt, melynek résztvevőit Péter király hosszabb beszédet intézett:

A szerb nép, ugymond, tudatában van dicső multjának és annak a szerepnek, amelyet játszani hivatva van. Mindenesetre nyitott szemekkel fogja nézni a szerb nép mindazt, ami körülöttünk történik, és kész lesz, ha valamely oldalról veszedelem fenyegeti, épp oly méltóan védelmezni az országot, mint elődeink tették. Szerbia azt hiszi, hogy az erre hivatott török hatóságok és európai képviselők egyesült fáradozásainak sikerülni fog az előttünk szent területezreken testvéreink fennmaradását biztosítani, mert ragaszkodva ahhoz az elvhez, hogy a Balkánon a rend és a béke eleme maradjon, Szerbia joggal követeli, hogy a hivatottak mindent elhárítsanak, ami Szerbiát kihívhatná arra, hogy erről a magatartásról lemondjon. Itt Krusevácban, a kossovói hősöknek felállított emlékszórból előtt csak egy gondolat foglalkoztathat bennünket, hogy nemzeti fennállásunkat teljesen biztosítsuk.

Az egyiptomi herceg automobilja.

Prága, június 28. Tegnap délután *Deutsch-Horovic* közelében baleset történt. *Ibrahim Hassan* herceg, az egyiptomi khedive unokaöccse egy automobilon Triesztből Prágán át Karlsbadba ment. *Horovic*nál az automobilnak előre került egy kocsis, amelyben az ottani községi előjáró felesége ült egy gyermekkel. A gépkocsis vezetője figyelmeztető jelet adott. Az éles hangtól megriadt lovak a helyett, hogy előrementek volna, hátrafordultak és az automobil nekiment az uton keresztbeálló kocsinak. A kocsiban ülő személyek a lökéskést kirepültek az utra és a kocsis horzsolásokat szenvedett. A kocsis részben összetört. Az automobil csak jelentéktelenül sérült meg. Egy szilvafa megakadályozta, hogy lezuhanjon az ut hátróni méternyi lejtőjén. A herceg lefizette a kárterítésül követelt 700 koronát. Egyórát tartózkodás után a herceg folytatta útját.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, június 28. Tegnapelőtt 3 redif-zászlóalj megszállotta a probrazi táviróhivatalt és kijelentették, hogy azt addig el nem hagyják, amíg nem érkezik rendelet elbocsájtásokra. Hir szerint a *Djakovánál* levő redif-zászlóalj is esatlakozni akarnak. A helyi hatóságok igyekeznek megnyugtatni a zavargókat. Lehet, hogy a tüntetések siettetik az elhatározott lefegyverezést, amely újból kérdésessé vált, miután néhány vidéki hang a bandák üzelmeinek újból való kezdődésétől tartva, a mozgósítás fenntartását javasolta. Katonai körökben a katonai fegyelem érdekében ajánlják a redifek elbocsájtásának elhalasztását. Román részről ma lépéseket tettek a portánál a Monasztir mellett előfordult esetre vonatkozólag.

Szófia, június 28. A szófia táborban hadsereg szemle alkalmával szombaton a szabadságról visszatért *hadügyminiszter* beszédét mondott a tisztekhez, melyben *célszerűtlennek mondta a minisztertanácsnak távolléte alatt hozott határozatát*, hogy a katonai legénységet az aratási időtartamára szabadsággalják. A miniszter hozzátette, hogy a hadseregnek annál is inkább harckésznek kell lennie, mert lehet, hogy közeli jövőben komoly feladatok várhatnak rá. Ugy lehet, hogy a kabinetben támadt konfliktus miatt az egész kormány le fog mondani.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 28. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladottt *Budapesti tiszavidéki* 78—81 kg. 9.05—10.— K.; *bánsági* 76—79 kg. 9.10—9.55 K.; *mosoni és győri* 76—78 kg. 9.10—9.40 K.; *tót felvidéki* 75—78 kg. 8.95—9.35 K.; *Rozs*: tót felvidéki 72—74 kg. 6.75—7.05 K.; *pestmegyei* 72—74 kg. 6.70—6.95 K.; *különféle magyar áru* 71—73 kg. 6.45—6.75 K. *Árpa*: 6.25—6.50 K. és 5.75—6.10 K. *Tengeri*: 5.45—5.65 K. *Zab* 6.—6.70 K.; *válogatott* 7.40 korona.

Bécs, június 28. (A *Budapesti Napló* tudósttójától.) *A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 641.50. Magyar hitelrészvény 746.50. Bécsi bankegyesület 279.25. Union-bank 512.50. Länderbank 517.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 426.50. Déli vasut 79.—. Elbavölgyi vasut 423.—. Északnyugati vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 342.—. Rimanurányi vasút 489.—. Alpesi bányarészvény 417.25. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.20. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard 127.50. Török sorsjegyek 117.36. Német birodalmi márká 117.35. Napoleon d'or 19.20.*

New-York, június 28. (Terménytőzsde.) (Zdr lat.) *Gyapot*: New-Yorkban helyben 11.85 (11.25). *Juliusra* 10.29 (10.67). *Szept-re* 10.69 (10.92). *New-Orleansban* helyben 11.9/4 (12.—). — *Pétroleum*: *Stand white* New-Yorkban 7.45 (7.95). *Stand white Philadelphia* 7.90 (7.90). *Raffined in Cases* 10.65 (10.65). *Credit Balances at Oil City* 1.57 (1.57). — *Zsír*: *Western steam* 7.30 (7.35). *Rohe és Brothers* 7.25 (7.25). — *Tengeri iránzata* állandó. — *Juliusra* 53.9/8 (53.9/8). — *Szept-re* 53.9/8 (53.9/8). — *Dec-re* —.— (—.—). — *Buca iránzata szilárd*. — *Piros ősi helyben* 107.1/2 (108.—). — *Juliusra* 89.1/8 (89.9/8). *Szeptemberre* 84.9/8 (85.1/8). — *Dec-re* 84.9/8 (85.—). — *Májusra* —.— (—.—). — *Gabona szállítási díja Liverpoolba* 1.— (1.—). — *Kávé*: *fair Rio* 7. sz 7.— (7.—). — *Juniusra* 5.75 (5.75). *Szept-ra* 5.95 (6.—). — *Liszt*: *Spring Wheat* *clears* 3.85 (3.85). — *Cukor*: 3.7/16 —.— (—.—). — *Ón*: 25.75—26.— (25.62—26.12). — *Réz*: 12.62—12.75 (12.62—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, június 28. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Buca iránzata szilárd*. *Jul-ra* 84.9/4 (85.1/2). *Szept-re* 80.1/2 (80.7/8). — *Tengeri iránzata* állandó. — *Juliusra* 47.9/8 (47.9/8). — *Zsír*: *Juliusra* 6.92 (6.92). *Szept-re* 7.05 (7.12). — *Scaloma short clear* 7.37 (7.37). — *Serlésus*: *Juliusra* 11.60 (11.72). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

UTMUTATÓ.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: *Tolnay Lajos*, vezérigazgató: *Benke Gyula*. Központ és magy. kir. szab. osztályosorszájték főeljáró helye: *V. Andrásy-ut 5.* Kézilapoztaték: *IV. Károly-körút 18.*; *IV. Ferenciek-tére 4.* Irányi-utca sarak; *VII. Király-utca 57.*; *VIII. József-körút 2.*; *VIII. Üldi-ut 6.* sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító-intézet Budapest, VI. ker., *Teréz-körút 40—42.* Alapított 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, halyt bevezetések mellett is. Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány: 46.000.000 korona.

Napirend.

Naplór: Szerda, június 29. — Római katolikus: Péter és Pál. — Protestáns: Péter és Pál. — Görög-orosz (június 16.): Tikon. — Zsidó: *Thamusz* 16. — Nap kél: 3 óra 50 percek. — Nyugszik: 7 óra 44 percek. — Hold kél: 8 óra 36 percek este. — Nyugszik: 5 óra 29 percek reggel.

REGÉNY

TIKKASZTÓ NAPOK

— ELBESZÉLÉS —

(2)

Igen, arra aztán a szerelem édes érzése lőpődött be a szívembe. Ah, istenem! A szemeim lecsukódnak! Semmi sem történik! Valaminek csak jönnie kell, valaminek abból, ami ott künn a meleg csend mögött lappang, valaminek a titokzatoságokból. Hirtelen történetek jutottak az eszembe, amelyeket az osztályban beszélünk el egymásnak, fejünkbe a pad alatt összedugva, mert meg kellett szakadnunk a kacagástól. Ah, nem... pfui! Ez csuf! Tehát „Gerda“... .

A porond csikorgott. Margus, a mindeneslány lassan haladt el az ablak előtt. Óvatosan rakosgatta lábát a kavicsra, mintha attól tartana, hogy nagyon forró. Lustán ringott a csipőin a pruszlikja vékony szövétét erősen megfeszítették pruszlikja vékony szövétét erősen megfeszítették felt idomai. Arca nyugodt volt és rózsás. Karjai lankadtan lóbálódtak ide-oda. Az ördögbe is! Hová mehetett? Ah, őt is bizonyosan a titokzatoságok felé hajtotta valami, amelyek künn rejtőztek a déli izzásban s amelyekben csak nekem nincs részem!

Konrád jött ide hozzám.

— Tessék öltözködni — mondotta — Warnowba megyünk.

— Ő mondta

— Hát persze, hogy ő mondta.

— Min megyünk?

— Vadászkoesin, a két barnával.

Utközben olyan nagy volt a por, hogy apámnak is nekem is magunkra kellett huznunk porköpenyünknek a kámszáját. Egészen be voltunk burkolva a meleg szürke felhőbe, amely könnyedén vaniliától volt illatos, de türethetetlenül ingerelte az ember orrát. Csodálkoztam azon, hogy apám ezen élelken nevetett. Sokat beszélt, barátságosan, csaknem rokonszenvesen:

— Mit? Antigonet tanulmányoztad? Na, nagyon ellenszenvesnek találhattad te azt ma. Ezeknél a hölgyeknél nagyon fontos a világitás és a déli nap egy kissé veszedelmes, mi?

Mi lelte ezen a napon? Talán csak nem annak örült, hogy Warnowba mehetett?... .

Két oldalt a rozsvetések csillámlottak. A kasszák pengése odahallatszott hozzánk. Munkások, a forróságtól eltorzult arccal az ut szélén állottak és köszöntöttek bennünket.

— Szegény robotosok! — mondta apám.

Hát még a munkásokat is megsajnálta!

A halom magaslátóról ott láttuk magunk előtt Warnowot: a hársfasort, a fehér házat az öreg gesztenyefák között, a lebocsátott fehér és vörös zsalukat, mindezt hűs zöld árnyékba borult. Becsületesen üde szellő szállt felénk az izzó forróságba, mintha Ellita legyezte volna felénk a levegőt az ő nagy, fekete tollas legyezőjével.

Warnowban olyan volt minden, mint ahogy fennie kellett. Minden szobának megvolt még a maga megszokott illata. A tornác olajfestéktől és a narancsfáktól volt szagos, amelyek ott künn állottak, a szalon a sárga székeknek naptól áthevített atlaszától, a képtár a nagy polituros szekrénytől, a néninél melleukor- és kamillatea-illat terjengett. A néni ott feküdt a kanapéján. Borvörös pongyolája volt rajta, tulságosan fehér nyakán gyöngyosor. Arca sovány, barátságos volt s fehér a poudre de riztól, vörösrre festett haja nagyon magas feltornyosítva. Mellette az asztalkán az ó-sérvesi csésze állott egy kevés kamillateaival.

— Hát itt vagy, kedves Gerd! — mondta a néni az ő panaszos hangján. — Hála istennek! Most már nyugodt vagyok. Te majd rendet csinál. — Apám ott tartotta magánál a néni kezét és szórakozottan bölintett. — Ah! — folytatta a panaszos hang — mit tehetek én, magányos asszony létemre? Hát itt van az én kis Billem is, — fordult most hozzám — szegény fiu, ide kell

jönnie neki hozzánk, a magányba. De ne gyötörjétek. Csak semmi kínzás! — Aztán a gazdálkodásra fordult a szó, az alatt simogathattam Cherit, a néni kutyáját. — Ma van Cheri születésnapja, — mondta a néni — jó pecsenyét készítettem a számára és a nagy kutyák is kaptak belőle. Nyolcéves lett ma. Igen, öregsünk. No, Bill, nem szeretnél kimenni a többiekhez? Marsowék is itt vannak. Fialat már csak a fiatalhoz való. Ugyan, mit is csinálhatnál egy beteg öreg asszonynál? Hát te, Gerd, nem üdvözlöd a leányokat? Később sok beszélőnivalónk lesz egymással. Igen... menjetek... menjetek.

Lenn a teniszpályán találtuk a többieket. A leányok világos nyári ruhában, teniszsapkával a fejükön, rezgő lombok árnyékától beborítva.

— Ohó Bill! — kiáltott fel Gerda és megjelentette raketjét.

Minden ragyogott rajta, csupa gyöngédség és szív volt. Ellita nagyon kiegyenesedve állt ott és félénken nézett. Amikor apám kezét csókolt neki, egy kicsit halvány lett és pislogott. Azután idegesen nevetett és a hajamba markolt.

— Hiszen itt van a mi nagy lusta fickó — mondta.

Hát ez a „lusta fickó“ kissé tapintatlan volt. Hanem ha Ellita egyszer az ember hájába markolt, az aztán az övé volt. A két Marsow-leány aranyéves rózsaszínű nauszlinruhában, megint tulságosan rózsaszínű volt. S hozzá még a szőke szempillájuk, akár a kis malacoké. Apám viceket mondott, amelyeken mindannyian nevettek. Könnyű volt neki viceket mondani!

— Gyere — mondta nekem Gerda.

Leszaladt előre a gesztenyefasorba. Az orgonabokrok közt leült a padra, egy kicsit lihegve, köhögve, miközben szemé könnyelábadt, tágranyitott és ő olyan tehetetlenül mosolygott.

— Jó, hogy itt vagy, Bill — mondta.

Hallgattunk.

— Miért nem beszélés? — kérdezte aztán — Ah, igen! Kár, hogy nem tetted le a vizgát. Miért is nem tanulnál?

Ez felháborított:

— Azért hívtál, hogy erről beszéljünk?

Gerda megijedt.

— Nem, nem. Az egészen mindegy. Te tudod-e, Went bácsi jön.

— Ugy? No jó — vettemet közbe.

— Örülsz?

A vállamat vonogattam:

— Nem szeretem az ilyen csinos férfiakat. Ez megint bosszantotta Gerdát.

Ezt ostobának találom — mondta és elpirult. — Hiszen nem tehet arról, hogy csinos... . Ő... . Ő... . elveszi Ellitát.

— Ó!

— Igen, itt minden olyan érthetetlen. Ellita haragos és szomorú. És én nem tudom... Talán te tudsz majd egy kicsit vig lenni. Jól szedd össze magadat.

Azzal megint végig szaladt a fason. Sárga cipőskébe bujtatott lába szétszórt a kavicsot, gondtalanul, mint minden gyermekláb. Kék szalagja lógott a szélben.

Egész délután teniszoztunk kellett Marsowékkal. Csak akkor lett kellemesebb, amikor a nap lement. Lassan sétáltam a leányokkal a virágágyak mentén és megkacagtattam őket. A kert szélén megállottunk és elnéztük a mezőket. Vörös aranyfény rezgett a levegőben. Érett rozsa, virágzó löhere illata áradt felénk. A leányok két szeme a vörös fényben ibolyás lett. A Marsow leányok hatalmas keble felé alémeledett a mély lélekzetvételtől és így szóltak:

— Nem!... No lám!

Mellfűzjünk alaposan pattogott, mert még mindig régi divatu, magas fűzöt viseltek. Gerda a meszeségekbe mosolygott. Jómagam valami csinosat akartam mondani, de honnan szedje azt elő hirtelenében az ember! A gabonaföldeken át Ellita jött az apámmal. Ellita kalap nélkül, sárga napernyője alatt. Apám árkot ugrott át, mint valami gyerek. Ellita mezőgazdasággal foglalkozott és megmutatta apámnak a földeket.

Ehénél egy kissé többet ittam a szokottnál

nehéz rajnai borból. A vér kellemesen lüktetett a halántékomban, amikor később ott ültem a verandán. Az éjszaka tiszta, csillagos volt. Minden pillanatban egy-egy csillag hullott le és aranyos fonalat hagyott maga után. A fejünk felett denevérek röpködtek, amelyek olyan feketék voltak a sötétben, mint a tinta. A meszeségből lágy hangok lebegtek felénk. A leányok előttem ültek egy sorban egymás derekát átölelve, csupa világos alak a homályban. Szép, szép volt! Az volt az érzésem, hogy Marsow Emmy szerelmes belém és Gerda... Gerda... szintén és mindannyian. Miért nem volt az úgy berendezve, hogy az ilyen nyári éjszakákon az ember a leányokat mind a karjaiba vehesse és csókolhassa.

Ellita jött a házból. Egy pillanatra megállott, egyenesen, fehéren.

— Bill, — mondta aztán — jőjj le velem egy kicsit a kertbe, olyan szép ott.

— Jó! — feleltem egy kicsit kedvetlenül.

Karját vállamra tette és megfogta kabátomnak a gallérját, ami arra emlékeztetett, hogy milyen kicsiny voltam én az én tizennyolcéves korommal. Így mentünk lefelé az uton a liliumágyak között. Ellita karja rámnehezedett. Ugy véltem, érzem, hogyan mozdul meg vállamban a vér. Tulajdonképpen szívesebben maradtam volna a verandán. Ellita sohasem volt valami meleg lelkület. Most azonban lassan esőkolni kezdtem a kezét, amely kabátomnak a gallérját fogta. Ellita gyorsan beszélt, egy kicsit fulladozva, különböző dolgokról:

— Jó, hogy ezen a nyáron nálunk vagy. Gerdaért is. Ő annyira el van hagyatva. Ugy-e, ki lovagolunk együtt? Képzeld, Talbothot nem lovagolhatom már, olyan bizonytalan lett.

A halmon lévő árpa föld felé egy vörös felhold emelkedett, mintha csak a finom, fekete kalá szokon uszott volna.

— Ez szép — jegyezte meg Ellita. — Irsz-e még verseket? Ah persze, azt nem lehet abbahagyni.

Mialatt a holdat bámulta, belenéztem az arcába. Nagyon halvány lehetett, mert a szeme egészen feketének látszott és szikrázott a hiányos világosságban.

Lépteket hallottam mögöttünk. Ellita karja reszkettett egy kicsit a vállamon. Egy szivarunk az illata csapott át felénk, aztán az apám szavát hallottam:

— Ah, egy hold-előadást néztek!

— Igen... nagyon vörös — felelte Ellita, a nélkül, hogy körülnézett volna.

Mikor visszafelé mentünk az uton, apám mellettünk ment. Szívesen visszahúzódtam volna, a helyzet elvesztette rám néve a varázsát, de sokkal erősebben tartotta kabátom gallérját, mint azelőtt. Maradnom kellett tehát. Apám felhuzta szemöldökét és némán szivta a szivarját.

— Milyen erős a liliumok illata — jegyezte meg Ellita.

Akkor az apám kezdett beszélni. Hangjának ma csudálatos eselősensége volt, amelyet eddig nem vettem észre, olyasféle volt, mint valami rezgő hur.

— Hm... igen. Nagyon csinos... minden csinos. Lágyaság és édesség. Csak hogy... az ilyen édeskés lágyaság mindig gyanus nekem egy kicsit.

— Édes vatta, hogy értsem ezt? — kérdezte Ellita izgultan.

Apám nevetett, nem kellemesen, amint észrevettem:

— Hm! Nyári éjszaka és lilium és magány, hiszen ez nagyon szép, de ami engem illet, mikor utazásaimban egészen légy és édes lesz körülöttem a hangulat, akkor rögtön arra gondolok, hogy fölszedjem a sátorfámat. Főlek attól, hogy ott rekedjem, hogy nem tudak tovább menni, érted? Az ember nagyon szereti magát leigáztatni attól, ami boldoggá teszi. Pedig azt, ami le akar bennünket kötni, egy kicsit meg kell rángatni, hogy lássuk, vajjon nem vagyunk-e tulságosan lekötve. Ugy-e?

— Nem — mondta Ellita keményen.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

A jegybank osztaléka. Az Osztrák Magyar Bank minden részvénye után az 1904. év első felére (50. osztalékszelvény) az alapszabályok értelmében járó 28 korona osztalékot július elsejétől kezdve fizetik ki az Osztrák Magyar Bank budapesti és bécsi főintézeténél valamint mindegyik fiókintézeténél.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt jelenése.) A két napi esőzés az üzlet menetére békítő hatással volt, miután a gyümölcseszedésben a termelőket meg voltak akadályozva és csak a beérkező néhány kisebb tétel gyümölcs és a meglévő készletek fedezték a szükségletet. Husizlet lanyha. Marhahus elejébudapesti vágás, 1-106, hátulja 112-130, vidéki eleje 80, hátulja 90-120 fillér kg.-ként. — Vidékről előt borju csak gyéren érkezik, ma ilyenekért borbán, hosszán, sulylevonás nélkül 80-100 fillért fizettek kg.-ként. Vidéki sertésuh szalonna nélkül 120-128 fillér kg.-ként. — Öz kerestett, a ma beérkező tételek 160-180 fillérről találtak vevőre kg.-ként. vaddisznó 70-90 fillér kilogrammja nagyság szerint. — **Élőbaromfi**ban közepes az üzlet, az árak csökkentek, ma rántani való csirke 100-160, sütni való 170-200, tyúk 200-240 fillérről volt elhelyezhető páronként minőség szerint. — Leölt hizott liba iránt élénk az érdeklődés, ma ár 120-130 fillér kilogrammonként. — **Gyümölcs** ma csak kisebb tételekben került a piacra, ribizke 10-16, pöszméte 10-16, meggy I. rendű 32-40, II. rendű 16-20, cseresznye I. rendű 40-50, II. rendű 16-24, zöld nyári alma 16-20, árpával érő körte 20-24 fillér volt ma kilogrammonként. Savanyítani való ugorkát 3.60-4.—, salátának valót 20-40, tököt 10-16 koronáért lehetett ma elhelyezni 100 darabonként. — Uj burgonya a tegnapi esőzés folytán nem érkezett be, aminek következtében a meglévő készletek emelkedett árban voltak elhelyezhetők. Uj rozs-burgonya 8.—9.—, sárga 8.—10.—, fehér görzi 8-9 korona méterázsánként. — Friss telt tojás 56.— korona eredeti ládánként. — **Fajzlet** lanyha. Teavaj 180-200, főzővaj 140-150, friss tehénturó 12-20 fillér kilogrammja.

Szészárak. A kontingens nyersesz ár Budapestén 46.50 korona pénzben, 47.50 korona árban. — Bécsben a kontingentált készáru 46.60 korona pénzben, 47.— korona árban.

Borjuvásár. 1904. évi június hó 28-án. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénnytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borju 919 drb, leölt borju 5 db. bécsi borju — darab, növédekmarha — darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borju I. rendű 82-92 f.-ig, kivételesen —96 fillér, II. rendű élő borjukért 64-80 f.-ig I. kilonként, leölt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Rugott borjukért 58-66 f.-ig. Növédekmarha — f.-től — f.-ig. I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I. k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat csendes, az árak változatlanul maradtak.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közbizalmi intézősége.) Június 28-én. Felhajtás összege 460 drb sertés, — darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 195 darab sertés, 14 darab süldő, összesen 655 darab sertés, 14 darab süldő. Eladatott 560 darab sertés, 1 darab süldő. Eladatlan maradvány 95 darab sertés, 13 darab süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettek: Zsirterítés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 85-88 K.-ig, II. rendű 280-350 kilogrammig 81-86 fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 91-94 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogrammig 86-93 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 76-86 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140-300 kilogrammig fillérig, süldő —94 fillérig, malac 40 kilogrammig —100 fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élosulyban értendők.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásárra felhajtott 4461 süldő, 2498 közép és 2633 nehéz sertés. Jegyzések kilogrammonként, élosulyban (a fogyasztási adót nem számítva): elsőrendű sertés 97-101 fil., kivételesen 102 fillér, közép-

minőségű 94-98 fillér, kivételesen — fillér, könnyű sertés 92-96 fillér, fiatal sertés 80-100 fillér, süldő — fillér.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, június 28.

Csökkenő irányzat mellett 12.000 méter-mázsa buza került a forgalomba 2 1/2-5 fillérrel alacsonyabb árak mellett.

Rozsban és árpában nem változtak az árak. Tengereiben csendes volt az irányzat. Zabban nem volt forgalom.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79-8 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 37 1/2 f., 200 mm. 79-8 k. 9 K. 35 f., 100 mm. 79-5 k. 9 K. 35 f., 100 mm. 79-5 k. 9 K. 32 1/2 f., 100 mm. 79-3 k. 9 K. 25 f., 100 mm. 79-3 k. 9 K. 25 f., 200 mm. 79 k. 9 K. 25 f., 200 mm. 79 k. és 150 mm. 79-5 k. 9 K. 30 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 35 f., 200 mm. 79 k. 9 K. 30 f.

Fehérmegyei: 450 mm. 76-3 k. 8 K. 87 1/2 f. **Pestmegyei:** 100 mm. 80 k. 9 K. 35 f., 150 mm. 79-5 k. 9 K. 15 f., 150 mm. 79-5 k. 9 K. 15 f., 150 mm. 79 k. 9 K. 15 f., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 10 f., 100 mm. 77-3 k. 8 K. 95 fillér.

Tolnai: 100 mm. 76 k. 8 K. 75 f. **Verbászi:** 4200 mm. 78-2 k. 9 K. 27 1/2 f. **Ó-Becsei:** 800 mm. 79 k. 9 K. 35 f.

T.-Becsei: 1090 mm. 78 k. 9 K. — f. **Ó-Kanisai:** 900 mm. 77 k. és 500 mm. 76-7 k. 9 K. 15 f.

Dunai: 200 mm. 75-5 k. 8 K. 40 f., 560 mm. 75-7 k. 8 K. 45 f. (tartott).

Mindegyik három hónapra.

Rozs: 400 mm. 6 K. 47 1/2 f., 200 mm. 6 K. 47 1/4 f., 200 mm. 6 K. 45 f., 400 mm. 6 K. 42 1/2 f., 200 mm. 6 K. 42 f., paritásra.

Árpa: 200 mm. 6 K. 10 f., paritásra.

Tengeri: 5000 mm. 5 K. 24 f., hajóról szállítva (június 27.).

Kézpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	8.80	9.05	79	9.20	9.35
"	77	8.25	9.15	80	9.25	9.40
"	79	9.—	9.15	81	9.35	9.45
Fehérmegyei	78	8.70	8.95	79	9.10	9.25
"	77	8.55	9.05	08	9.20	9.30
"	78	8.90	9.10	81	—	—
Pestvidéki	78	8.70	8.95	79	9.10	9.25
"	77	8.55	9.05	80	9.20	9.30
"	78	8.80	9.10	81	9.30	9.40
Bánsági	78	8.90	8.90	79	8.90	9.08
"	77	8.70	8.80	80	9.—	9.10
"	78	8.50	9.—	81	—	—
Bácskai	78	8.80	9.05	79	—	—
"	77	8.95	9.15	80	—	—
"	78	9.—	9.25	81	—	—
Szerb	78	—	—	81	—	—

Egyéb gabonafélék	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Buza	6.45	6.50
" elsőrendű	6.40	6.45
" középminőségű	6.35	6.40
Árpa	6.10	6.30
" elsőrendű	6.10	6.30
" másodrendű	5.95	6.30
Köles	5.95	6.10
Zab	5.75	5.90
Tengeri	5.80	5.40
" elsőrendű	—	—
" közép	—	—
" utolsó	—	—
Repece	10.—	10.25

A határőrszolgálat folyamán a következők

októberi buza	8.54-8.87-8.75-8.77
októberi rozs	6.54-6.53-6.56
Juliusi tengeri	5.18-5.17-5.19
Augusztusi tengeri	5.31-5.27
Májusi tengeri (1905)	5.50-5.51-5.46-5.49
októberi zab	6.07-6.08-5.98-6.01
Repece augusztusra	10.40-10.35

Déli egy órákor a következő záróárakat

októberi buza	8.76-8.77
októberi rozs	6.56-6.57
Juliusi tengeri	5.12-5.13
Augusztusi tengeri	5.26-5.27
Májusi tengeri (1905)	5.46-5.47
októberi zab	5.97-5.98
Repece augusztusra	10.25-10.35

Délután fél 5 órákor zárul:

októberi buza	8.77-8.78
októberi rozs	6.54-6.55
októberi zab	5.98-5.99

Juliusi tengeri 5.13-5.14
 Augusztusi tengeri
 Májusi tengeri (1905) 5.46-5.47

A budapesti értéktözsde.

A mai tözsde bányadt irányzattal üzletlenül nyílt meg és ennek következtében a forgalomba került értékek csökkentek. Délben kedvezőbb berlini jegyzésekre javult az irányzat és az értékek, különösen a nemzetközi értékek kissé emelkedtek. Az általános forgalom azonban csendes maradt. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacány nyugodt volt a hangulat.

Élőtözsde. Gy. ng. Osztrák Hitelrészvény 641.50-640.50. Magyar Hitelrészvény 745.50-745.—. Osztrák-magyar államvasút 635.—korona. **Déli tözsde.** Javult. Zárultak: Osztrák hitelrészvény 641.50-642.—. Osztrák-magyar államvasút 634.75. Rimamurányi vasműrészvény 488.—489. Magyar Leszámitolóbank 449.50-450.—. Jézalagbank 499.50. Közüti vaspályatársaság 573.25-573-50. Városi villamos vasút 330.50. korona.

A helyi értékek piaca nyugodt. Kötetett: Hazai bank részvénytársaság 211.—korona.

A prémiumszelvény díjbiztosításokért fizettek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4-5.—korona, 8 napra 9-10 korona, 1904. június hó végére 17-19 korona.

Utőtözsde. A 4 órai záratkor maradt: Osztrák hitelrészvény 641.50.—. Magyar Hitelrészvény 747.—. Leszámitolóbank részvény 450.—. Rimamurányi vasmű-részvény 489.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 634.50.—. Közüti vaspályá részvény 573.50. Városi villamos vasút 330.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.			
a) Magyar Államadósság.			
Pénz	Ára	Pénz	Ára
Arany. med.	118.—	1870. áll.ny.-k. 200 K.-as	307.—
Koronajárdekek	97.15	Magy. földt. Koronaj. utim.	98.50
Koronaj. 3 1/2%	89.—	Horr. sz. köv.	98.—
Vaskapu-köl.	82.—	Tisai nyer. köles. 200 K.	160.—
b) Osztrák Államadósság.			
Koronaj. máj.	99.—	Papírj. seb. —rov.	99.50
Dunapost. f. 1907. 4% köv.	96.—	Magy. állam. társulat 4%	98.—
Bankok.			
Angol-osztrák bank	279.—	M. jég. hitelb. Ugyanaz jul. med.	499.50
Első magyar iparbank	342.—	M. keresk. r.-t.	565.—
Fiumei hitelb.	138.—	M. leszámit. bank	460.—
Hazai bank	210.—	Ugy. jul. med.	460.—
Hercs. m. áll. váltóh. r.-t.	240.—	M. jég. hitelb. jelszóh.	1090.—
Magyar hitelb.	—	Osztr. hitelb.	—
Ugyanaz jul. med.	747.50	Ugy. jul. uti.	641.75
M. agr. és j. ár.	450.—	Osztr.-magy. b. 1807.	1617.—
		Pesti m. keresk. kedelmi bank	2750.—
		Ostályj. r.-t. 1800.	1850.—

Kötelekdei vállalatok részvényei.				
Adria tengh.	470.—	472.—	Bpest-Ujpest. r. k. vill.	170.—
Bpesti közp. vaspálya 5%	—	—	Déli vasút	—
Ugy. jul. med.	573.25	573.75	Ugy. jul. uti.	78.50
Bpesti körnti	—	—	Dunagőzhajó.	845.—
vp. élv. jegy	350.—	360.—	Kassa-oderb.	378.—
Bpesti vill. v. rost. vp. 1903.	830.50	831.—	Osztr.-magyar államvasut.	—
Bpesti vill. v. rost. vasut.	—	—	Ugy. jul. r.-t.	634.50
Ugy. élv. jegy.	110.—	115.—		

Bányák és téglagyárak.				
Készlet. kész.	225.—	228.—	M. áll. kősz. b. M. kerámiái	378.—
Felsőm. bányák és kohó	462.—	500.—	Salgótarjáni	138.—
Ugy. élv. gőg.	100.—	105.—	Ullási tégl. és mészgőg.	534.—
Kőbány. gőg.	940.—	980.—		
Magy. aszfalt.	181.—	183.—		

Különléle vállalatok részvényei.				
Ált. v. g. köv.	600.—	620.—	"Hungaria" m. b. r. trágya	215.—
Bpesti áll. vill.	810.—	815.—	Kőbányai polg.	—
Bettőntd. r.-t.	250.—	215.—	serfőző	275.—
Gyapj. gyár	550.—	2400.—	M. cukoripar.	1510.—
Részvényt.	2350.—	478.—	M. villamos	282.—
Sertésb. r.-t.	478.—	495.—	M. villamos	282.—
Székelyi gyár	210.—	330.—	Nemetek. vil. lamosság	565.—
Fiumei riasb.	2600.—	2700.—	Nemetek. v. gonk. 6%	510.—
Gschwindt-féle szeszgyár	950.—	975.—	Royal-szálló	—

Vasú- és gépgyár-részvények.				
Első m. g. ad. gépgyár	150.—	160.—	Nicholson	305.—
"Danubius"	177.—	179.—	Rimamurányi	—
Ganz	3170.—	3220.—	Schlick	850.—

Biztosító-társaságok.				
Bécsi biztosító	430.—	440.—	M. jég. és vísz. b. r.	816.—
Bécsi élet- és járadékbit.	635.—	650.—	Nem. b. r.	240.—
Első magy. áll.	8250.—	8340.—	Pannónia v. b. r.	2350.—
Fonciére	242.—	244.—		

Malomok.				
Concordia	180.—	190.—	Henger	800.—
Első budapesti	1060.—	1080.—	Moh. és st. b. r.	885.—
Erzsébet	420.—	435.—	Victoria	470.—
Lajsa	390.—	390.—		

Takarékpénztárak.

Table with columns for bank names (Belvárosi, Epesti III. ker., Epesti-Érsékv., Epesti t.p. és orsz. zálogk., Egyes. bpesti) and their respective values.

Sorsjegyek.

Table listing various lottery tickets (Basillika, Egy. o. felülb., Ébersvárosi, Jó-szív, Egy. o. felülb., M. vörös-ker., Egy. o. felülb.) and their values.

Pénzszemek.

Table listing various currencies and gold/silver items (M. vagy oszt. arany vort, M. vagy oszt. arany kör., 20 fr. arany, zomárc. arany) and their values.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 42.—49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona, középszemű 43.—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona. Disznózsír: budapesti 61.—61.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 50.50—51.— korona, 3 darabos 53.50—54.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlávionai 12.50—13.50 korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az értéktőzsde kedvetlen hangulattal nyílt meg és párisi alacsony jegyzésekre és az oroszok újabb vereségének hírére lanyha lett az irányzat. A spekuláció realizálásokat eszközölt, de azért csak hitel, államvasút és alpesi részvények esőkentek. A sorompóban Poldikohó és csehbanya-részvények felé fordult az érdeklődés, mire mindkettő emelkedett. Schodnicai, dacára a küszöbön álló petroleumar-lezárlásról keringő híreket tartott volt. A forgalom általában nagyon nyugodt volt és csak az említett értékekre szorított.

A déli tőzsdén szilárd lett az irányzat. Különösen alpesi részvényekben lett élénkebb az üzlet. Ezt a papirt a helyi spekuláció vásárolta. A berlini jegyzések nem okoztak semmi mozgalmat. Prágai vasmű 2110, csehbanya 1239. A sorompó-értékekben nem volt forgalom.

Zárlat szilárd. Prágai vasmű 2110, brüxi kőszén 585. A magánkamatláb 3 3/4%.

Bécs, június 28. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2% aranyjárdék 117.85. Magyar koronajárdék 97.10. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 160.—. 4% magyar földterhemenesítési kötvény 97.65. Magyar hitelbank-részvény 746.—. Magyar nyeremény-kölcsön-sorsjegy 206.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 487.50. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —. Magyar vasúti kölcsön esztiben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 498.—. Adria hajózási r. t. 468.50.

Bécs, június 28. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% papírjárdék 99.20. 4 1/2% ezüstjárdék 99.05—99.80. 4% osztrák aranyjárdék 117.85. Osztrák koronajárdék 99.25. 1860. sorsjegy 151.60. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy 462.—. Osztrák hitel-részvény 641.—. Angol-osztrák bank —. Unionbank 517.—. Bécsi bankgyűlés 512.—. Osztrák Länderbank 425.—. Osztrák-magyar bank 1605.—. Osztrák-magyar államvasút 633.50. Déli vasút 78.75. Elbevolgyi vasút 421.—. Dunagőzhajózási társaság 843.—. Alpesi részvény 417.—. Dolányrészvény 341.—. 20 frankos arany 19.02. Cs. kir. arany (vort) 11.31. Londoni váltóár 239.40. Német bankváltók 117.40. Lipót-kohó 353.—. Bécsi Tramway Litt E. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 685.—. Török sorsjegyek 127.25. Az irányzat szilárdult.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 28. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 100.30. 4 1/2% ezüstjárdék 99.40. 4% osztrák aranyjárdék 100.40. 4% magyar aranyjárdék 99.75. Elbevolgyi vasút —. Osztrák hitelrészvény 201.50. Magyar koronajárdék 97.30. Déli vasút 16.90. Osztrák-magyar államvasút 136.25. Károly Lajos vasút —. Kassa-oderbergi vasút —. Orosz bankjegyek 216.—. Bécsi váltóár 85.15. 4% új orosz kölcsön 91.30. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dolányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék 103.60. Disconto Commandit 187.50. Magyar hitelbank —. Általános villamosági Edison 217.50. Dynamit Trust 163.50. Gelsenkircheni 216.10. Harpeni 202.75. Laurakohó 248.25. Az irányzat kedvetlen.

Páris, június 28. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Új török-közzel 86.50. Egyiptomi járdék 106.10. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 11.60. 3%-os francia járdék 97.90. 4%-os spanyol járdék 88.20. 3%-os új törleszthető járdék 98.80. Crédit foncier de France 634.—. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön 235.—. Váltó Olaszországra 1/16. Váltó Amsterdamba 206.50. Váltó Brüsszleire 1/32. De Beers 484.50. Chartered 44.25.

5%-os bolgár kötelezvény —. Magyar aranyjárdék 101.50. Déli vasút —. Váltó Londonra 252.05. Osztrák aranyjárdék 100.50. Török sorsjegy 123.—. Meridional vasút 731.—. 4%-os olasz járdák 104.37. Ottoman-bank 588.—. 3%-os francia-járdék 97.90. Osztrák földhitelintézet 12.87. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 320.50. 4%-os 1896. román kölcsön —. Dolányrészvény 377.—. Váltó Bécsre 104.18. Váltó német piacokra 122.98. Rio 1321.—. East Rand 191.50. Randfontein 75.50. Magyar jelzálogbank 539.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 28. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék 100.10. 4%-os osztrák aranyjárdék 100.70. 4%-os magyar aranyjárdék 99.65. Osztrák hitelrészvény 201.30. Osztrák-magyar államvasút 136.25. Északnyugati vasút —. Bástiehradi vasút —. Londoni váltóár 203.85. Bécsi bankgyűlés 210.—. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön 83.10. 4 1/2%-os ezüstjárdék 100.10. Osztrák koronajárdék 100.—. Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák-magyar bank 116.—. Déli vasút részvény 17.10. Elbevolgyi vasút 85.15. Bécsi váltóár 200.25. Párisi váltóár —. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat nyugodt.

Zárlat, június 28. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjárdék 99.70. 1860. sorsjegy 152.—. Déli vasút 16.50. 4%-os osztrák aranyjárdék 100.90. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasút 136.70. Olasz járdék 103.50. 4%-os magyar aranyjárdék 100.—. Az irányzat eszondos.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 28. A sertésüzlet irányzata: élénkebb. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar. elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 110—112 fillérig. Fiatal közép (páronként 251—329 kilogramm terjedő súlyban) 112—113 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (szarvú): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 110—112 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 109—110 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 108—110 fillérig.

Sertésüzlet szám: 1904. június 26. napján volt készlet 37.638 darab. — 1904. június 27. napján felhagyott 537 darab. 1904. június 27. napján elszállított 758 darab. 1904. június 28. napján maradt készletben 37.437 darab.

Osztrák-magyar bank.

As Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1904-iki első félévre (50. osztalék-szelvény) az alapszabályok értelmében járó

Huszonnyolc koronát

tevő osztalék f. é. július 1-étől fogva az Osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézeténél, valamint minden fiókjánál kifizetettik.

BUDAPEST, 1904. évi június hó 25-én.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

BILINSKI kormányzó.

MECHWART főtanácsos.

FRANGER vezérigazgató.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Advertisement for Dr. KAJDACSY, featuring text about men's and women's clothing and a small illustration of a shoe.

Advertisement for 'Helyiségváltóztatás!!' (Room renovation) featuring a large illustration of a shoe and a list of items and prices.

Becslési áron alul adatnak el még a lent felsorolt cikkek, mivel azok többé raktáron nem lesznek.

1 elegáns Saphir pongyola	becsár 5.-, eladási ár 5.-	1 tolltartó ágyhuzat erős, mint a bór, 30 ról.	becsár 9.50, eladási ár 6.-	1 ruhára való fekete camgarn, 120 széles, 5 mtr	5.25
1 remek delin pongyola	12.-, " 5.-	1 Plus-pápa vászon remek min.	9.50, " 5.25	1 teljes blouza való tiszta selyem, 4 mtr	becsár 7.-, eladási ár 3.50
1 remek szövet felsőszoknya	12.-, " 4.50	1 vég tiszta len creolaz, alkalmi vétel	22.-, " 12.50	1 vég rumburgi vászon, 88 mtr	19.50, " 9.75
1 gyönyörű angol szöv. v. luster-aj	10.-, " 3.-	1 labakra v. cipkefüggöny, remek	4.50, " 2.25	1 vég damaszú csinvar ágytünet, csikos vagy virágos	13.-, " 6.50
1 selyem talli alsószoknya a (suhogó) cipkefüggővel	16.-, " 7.50	1 tel. vászon pohárterítő	2.40, " 1.60	1 vég cerna kanuráz, 30 ról	9.90, " 4.95
1 elegáns tavaszi Havokli finom angol kelmékből	16.-, " 7.75	1 smyrna-szőnyeg, 200 sz., 3 m. h.	15.-, " 8.50	1 ág és asztalkészlet (3 drb)	10.50, " 5.25
1 finom szövetruha minden színben	25.-, " 10.-	1 teljes ruhára való francia batizst, 8 mtr	12.-, " 6.50	1 a legfin. nehéz minőségű	17.-, " 8.50
1 legfinomabb selyembloz	15.-, " 6.-	1 Gyanasz, a legfin. olyan mint a selyem, most 1 finom női vagy férfi ernyő	4.50, " 1.75	1 ablakra való szövetfüggöny	2.30, " 1.15
1 remek gostim, kabát és alj	24.-, " 12.-	1 vég triandri vászon, 54 ról.	17.-, " 9.25	1 a legfinomabb nehéz minőségű	2.50, " 1.25
1 doubl. szövetruha, kockás bel-sejével	14.-, " 8.-	1 chine paplan, 2 személyre, njd.	12.-, " 5.50	1 a legfinomabb nehéz minőségű	2.50, " 1.25
1 finom selyemruha, elegáns dús díszítés	45.-, " 12.-	1 valódi ciotpalsan, remek min.	8.50, " 4.25	1 a legfinomabb cerna-batizst, tel	5.-, " 2.50
1 finom utazóköpeny	12.-, " 6.50	1 ingezegon díszítve	1.50, " 0.75	1 mirna-koszoru, fatyollal együtt	6.-, " 3.-
1 tiszta cerna abroz, 6 szálváltával ajour szellő	9.-, " 3.25	1 ruhára való remek delain 7 m., minden színben	3.75, " 2.10	1 csodajó lepedő-vászon, gyepes feh.	16.-, " 7.75
		1 ugyanaz másfajta delain 7 mtr.	3.75, " 2.10	1 Agy e 6 való remek minta, smyrna	7.50, " 3.80
				1 A legjobbi fajta smyrna	3.00, " 1.50
				1 kész vaszlepedő	1.50, " 0.75

Minden vevő 10 korona rendelésre egy smyrna szőnyeget kap teljesen ingyen.

Herczeg és Horvát, Kerepesi-ut 52. sz. Életnagyságu krétarajz-arcképet ingyen.

VERŐ ADÉL

internátussal egybekötött tan- és nevelő intézete leányok számára.

Nyilvánossági joggal felruházva.

BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 19., Gróf Károlyi bérház, I. emelet.

Négy elemi leányosztály. Négy polgári leányosztály. Két tovább képező tanfolyam. Előkészítő tanfolyam az állami tanítóképző vizsgához. Állami tanterv. Szaktanítás. Tágas, levegős kápterem. Tornaterem. Egyszerű polgári nevelés. Mérsékelt árak.

Vidéki szülők figyelmébe, VERŐ ADÉL tan- és nevelő intézete internátussal van egybekötve. Szeretetteljes bánásmód. Gondos felügyelet. Egészséges kintinó polgári ellátás. A szülői házat minden tekintetben pótló otthon. Tágas, levegős hálóterem. Villamvilágítás. Belső tanítónők, nyelv- és zenemesternők. — Mérsékelt árak. — Részletes ismertetővel szívesen szolgál az Igazgatóság: Budapest, VI. Gyár-utca 19., I. em., gróf Károlyi-palota.

MENYASSZONY-KELENGYÉK

állandóan raktáron, vagy méret szerint rendelve

100 frttól 1000 frtig.

Auer Ignác fia BUDAPEST, VII. ker. Kerepesi-ut 10.

Részletes költségvetéssel valamint árjegyzékkel szívesen szolgálnak.

Párisi különlegességek.

Párisban időselem alkalmával beszeresem a legjobb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Minden nálam vásárolt cipőért 1 évi írásbeli jótállást vállalok, hogy a felsőbőr repedése ki van zárva, ha a GUZI-kenőccsel bekeni, idő előtti elszakadása esetén ingyen megcsinálom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesen portamentesen vagy kizárólag 1 pár elegáns cipő számít mellékelik ingyen. Nem megfelelő lát kérésrelek vagy a pénzt visszaidom.

Hogy mindenki meggyőződjék világírú GUZI-kenőccsöm jószágáról, mindenki ki címet velem közli, 1 tégely GUZI-kenőccsöt és több száz eredeti fényképfelvételek ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. — Legfontosabb mérték, ha harisnyában egy papírra állva a lábát körvonalat lerajzoljuk.

Frői elegáns víx fűléscipő	frt 2.50
Erős víz sima dupla talppal	3.20
Box bakancs varrott talp, elegáns	4.50
Feltűnő elegáns szalonlakk, fűzés, valódi sevrő bőr-ábrával	4.50
Elegáns zerge, női, csugos, vagy fűzés	3.20
Feltűnő elegáns angol box fűzés, női	3.80
Párisi divat elegáns sevrő, fűzés v. gombos, selyembélissel, női	4.20
Kivágotított kétécsatos szalonlak v. finom bőrcipő	2.-
Gyermekcipő, magas, 8 évig	1.-
Zergebőr, magas, gyermek fűzés, szeszetalp, 7 évig	1.80
8-10 évig	2.-

Egyedüli FERLACHI gyártmány

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900 44 remekelés.

OGRIS MÁRCUS

fegyvergyár és (prácios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsősorban bármily rendszerű vadász- és celluló-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség: nagyon könnyű D R I L L I N G-fegyverekben. Súlyaik 2-8 kilogramm.

Újjonás: Browning-féle szeretes-ismétlőfegyver 225 kor. gyári áron. Levelezés magyar! Árjegyzék kizárólag ingyen!

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz. a Rókus-kórház templomával szemben.

VALTOZATLAN JOD-VAS LABDAGS BLANCARD SZORPJE

SÁP-KÓR ANGOL-KÓR HALVÁNYSÁG GÖRVELY-KÓR VÉRSEGENYSÉG ellen.

BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

vasuton és hajón, az átutazás és cseomgós megakartásáival, előford az elárból Szabadalmazott Butorkocsiival Caro és Jellinek szállító, Budapest, V., Army János-s. 34.

Pezsgő-limonád Bonbonok és Gyömbér-sör

a legjobb alkoholmentes népi ital, amely az egészségre nagyon előnyös. Csak a mellékelt jeggyel ellátott a valódi.

Mindenütt kapható!

Első Csehországi Részv. Társasága a keleti cukorár- és csokoládé-gyáraknak ezeltől A. MARSNER.

Főraktár Bpsten, BALAIS CÜLESZTIN, Baross-tér.

Rémi József

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. sz. Elsőrangú cipőáruház.

Többszörösen bebizonyíthatólag bevált gyártmány

Legnagyobb raktár női, férfi- és gyermek-cipőkben. Különlegesség sport-, utazó- és házi cipőkben. Egyedüli elárúntója leghíresebb amerikai cipőknek.

HANAN & SON New-York. Mérsékelt árak.

Rémi József Budapest, Dorottya-utca 6. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

GUMMI óvszerek

legmegbízhatóbb franela gyártmányok.

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 frt 1 frt 50 és 2 frt

GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. nagyobb 1 frt 2 frt 2 frt 2 frt 50, 3 frt és 5 frt

GUMMI hólyag (Noveris). Kiváló finom legyekonyabb és legbiztosabb 12 drb 5 frt

Capot americsin (bőrdi) 12 drb. legfinomabb 2.50

Balnhólyag 12 drb. legfinomabb 2.-, 3.- és 5 frt

Minatgyűjtés 25 drb a legjobb minős. fűszedlítettá 4 frt

Suspensor (huzartató) drbja 25, 50 kr. és 1 frt

Servitók, legjobb rugóval drbja 2.50 és 3.50

Dinnu-öv (havi baj ellen) drbja 2.50 és 3.50

Irrigátor teljes felszerelve darabja 1.30 és 2 frt

Képes árjegyzék kizárólag ingyen és bérmentve. Sztikellés titoktartás mellett bérmentve.

TROPP MÖR, Bpest, VII. 9. Kerepesi-ut 84. Huszár-utca sarkán. Központi pályaudvar közelében.

Biztos gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek

mint húgyvese és hólyagbajok, húgyvese-állatok, vizeletű zavarkor, éjjeli magömlések, sebek és bujakorok bántalmak (gyvillás) az ünterőző utóhájaként fellépő idegbajok, kóros férferek elgyengülés, bármily borkították stb. könnél fehérvérzés, mely bajok alapos, gyors és gyökere gyógyítására, szigorúan tudományos és leltálmertes gyógymodjainál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. os. és kir. főorvos országos hírt és legregőbb 30 éve fennálló rendelés-intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz., Rendelés naponta 10-4-ig és 7-9-ig este. Idült húgyvese és hólyagbajok vizsgálatá villamos húgyvese-állók segítségével Vidékiek levelekre kimerülő választ és szakméri tanácsot nyerneik, gyógyszerkezelő gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

BUTOROK.

Hibé, eddőlő- és szalon-butorok, egy készpénzért, mint részlet-észtéro árfelemelés nélkül, olcsóbban mint bárhol, kaphatók. Erzsébet-kórt 48. Royallal szemben.

BUCHINGER J. butoriparosnál.

Minden szö egyeztet beállítás... Hozzájárulást a hirdetésért...

APRÓHIRDETESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... Kiadóhivataltól telefon-sz.: 54-39.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bejegyelt kell mellékelni.

Levelvezés.

250 hölgy... (Leírás a levelvezésről, címe: "A levelvezésről")

Ursszonyt... (Leírás a ursszonyról, címe: "Ursszonyt")

Elvált... (Leírás az elváltról, címe: "Elvált")

Okmánykészítő-váltó... (Leírás az okmánykészítő-váltóról, címe: "Okmánykészítő-váltó")

Betöltendő állások... (Leírás a betöltendő állásokról, címe: "Betöltendő állások")

14-16 éves... (Leírás a 14-16 évesekről, címe: "14-16 éves")

VIII. gimnazistához... (Leírás a VIII. gimnazistához, címe: "VIII. gimnazistához")

Mészáros segédet... (Leírás a mézárósegédet, címe: "Mészáros segédet")

Kárpitos... (Leírás a kárpitosról, címe: "Kárpitos")

Cimfestő... (Leírás a cimfestőről, címe: "Cimfestő")

Asztalos... (Leírás az asztalostól, címe: "Asztalos")

Urúhához... (Leírás az urúhához, címe: "Urúhához")

Újves... (Leírás az újvesről, címe: "Újves")

Újves papírkészítő... (Leírás az újves papírkészítő, címe: "Újves papírkészítő")

Mellékfoglalkozású... (Leírás a mellékfoglalkozású, címe: "Mellékfoglalkozású")

Újves... (Leírás az újvesről, címe: "Újves")

Egy urasági inas... (Leírás az egy urasági inas, címe: "Egy urasági inas")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Mindenemő... (Leírás a mindenemő, címe: "Mindenemő")

Tanonc... (Leírás a tanonc, címe: "Tanonc")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Fodrász... (Leírás a fodrász, címe: "Fodrász")

Csinos, tisztességes... (Leírás a csinos, tisztességes, címe: "Csinos, tisztességes")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Fodrász... (Leírás a fodrász, címe: "Fodrász")

Csinos, tisztességes... (Leírás a csinos, tisztességes, címe: "Csinos, tisztességes")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Fodrász... (Leírás a fodrász, címe: "Fodrász")

Csinos, tisztességes... (Leírás a csinos, tisztességes, címe: "Csinos, tisztességes")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Fodrász... (Leírás a fodrász, címe: "Fodrász")

Csinos, tisztességes... (Leírás a csinos, tisztességes, címe: "Csinos, tisztességes")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Fodrász... (Leírás a fodrász, címe: "Fodrász")

Csinos, tisztességes... (Leírás a csinos, tisztességes, címe: "Csinos, tisztességes")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Fodrász... (Leírás a fodrász, címe: "Fodrász")

Csinos, tisztességes... (Leírás a csinos, tisztességes, címe: "Csinos, tisztességes")

Állást keresők... (Leírás az állást keresők, címe: "Állást keresők")

Fodrász... (Leírás a fodrász, címe: "Fodrász")

Csinos, tisztességes... (Leírás a csinos, tisztességes, címe: "Csinos, tisztességes")

A legszerényebb feltételek mellett...

(Leírás a legszerényebb feltételek mellett, címe: "A legszerényebb feltételek mellett")

Kereskedelmi... (Leírás a kereskedelmi, címe: "Kereskedelmi")

Kitűnő szép írás... (Leírás a kitűnő szép írás, címe: "Kitűnő szép írás")

Kereskedelmi... (Leírás a kereskedelmi, címe: "Kereskedelmi")

Kárpitos... (Leírás a kárpitos, címe: "Kárpitos")

Újves szabónő... (Leírás az újves szabónő, címe: "Újves szabónő")

Házak, telkek... (Leírás a házak, telkek, címe: "Házak, telkek")

Bérlés... (Leírás a bérlés, címe: "Bérlés")

Pénz... (Leírás a pénz, címe: "Pénz")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Butor... (Leírás a butor, címe: "Butor")

Egy remek... (Leírás a egy remek, címe: "Egy remek")

Árverésen... (Leírás a árverésen, címe: "Árverésen")

Butor... (Leírás a butor, címe: "Butor")

Lakás-bérlés... (Leírás a lakás-bérlés, címe: "Lakás-bérlés")

Lépcsőházból... (Leírás a lépcsőházból, címe: "Lépcsőházból")

Elegáns... (Leírás a elegáns, címe: "Elegáns")

Olcsó szobák... (Leírás a olcsó szobák, címe: "Olcsó szobák")

Elegáns... (Leírás a elegáns, címe: "Elegáns")

Üzlethez... (Leírás a üzlethez, címe: "Üzlethez")

Olcsó udvari szoba... (Leírás a olcsó udvari szoba, címe: "Olcsó udvari szoba")

Kiadó szoba... (Leírás a kiadó szoba, címe: "Kiadó szoba")

Egy különbejárato... (Leírás a egy különbejárato, címe: "Egy különbejárato")

Kiadó szoba... (Leírás a kiadó szoba, címe: "Kiadó szoba")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Kávémérés

(Leírás a kávé mérés, címe: "Kávémérés")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Biztos siker... (Leírás a biztos siker, címe: "Biztos siker")

300.000 korona... (Leírás a 300.000 korona, címe: "300.000 korona")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Zálogcédlát

(Leírás a zálogcédlát, címe: "Zálogcédlát")

Haszniált... (Leírás a használt, címe: "Használt")

Szeplő és májolt... (Leírás a szeplő és májolt, címe: "Szeplő és májolt")

Van-e tyukszeme?... (Leírás a van-e tyukszeme, címe: "Van-e tyukszeme")

Tekeasztalok... (Leírás a tekeasztalok, címe: "Tekeasztalok")

Selyem... (Leírás a selyem, címe: "Selyem")

BRÜDER PLACHT... (Leírás a BRÜDER PLACHT, címe: "BRÜDER PLACHT")

legnagyobb és legújabb... (Leírás a legnagyobb és legújabb, címe: "legnagyobb és legújabb")

1830-ban alapított hang... (Leírás a 1830-ban alapított hang, címe: "1830-ban alapított hang")

szar és húrgyára Schönbach... (Leírás a szar és húrgyára Schönbach, címe: "szar és húrgyára Schönbach")

379. Eger mellett Csehországban... (Leírás a 379. Eger mellett Csehországban, címe: "379. Eger mellett Csehországban")

Ajánlatok mindenféle... (Leírás a ajánlatok mindenféle, címe: "Ajánlatok mindenféle")

hangszerreket és húrgyára... (Leírás a hangszerreket és húrgyára, címe: "hangszerreket és húrgyára")

Javítások jól és olcsón... (Leírás a javítások jól és olcsón, címe: "Javítások jól és olcsón")

Árjegyek éke kívánatra ingyen... (Leírás a árjegyek éke kívánatra ingyen, címe: "Árjegyek éke kívánatra ingyen")

és bérmentve. Levelézés... (Leírás a és bérmentve. Levelézés, címe: "és bérmentve. Levelézés")

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

német.

Házak, telkek.

(Leírás a házak, telkek, címe: "Házak, telkek")

Bérlés... (Leírás a bérlés, címe: "Bérlés")

Pénz... (Leírás a pénz, címe: "Pénz")

Pénzkölcsönt... (Leírás a pénzkölcsönt, címe: "Pénzkölcsönt")

Butor... (Leírás a butor, címe: "Butor")

Egy remek... (Leírás a egy remek, címe: "Egy remek")

Árverésen... (Leírás a árverésen, címe: "Árverésen")

Butor... (Leírás a butor, címe: "Butor")

Lakás-bérlés... (Leírás a lakás-bérlés, címe: "Lakás-bérlés")

Lépcsőházból... (Leírás a lépcsőházból, címe: "Lépcsőházból")

Elegáns... (Leírás a elegáns, címe: "Elegáns")

Olcsó szobák... (Leírás a olcsó szobák, címe: "Olcsó szobák")

Elegáns... (Leírás a elegáns, címe: "Elegáns")

Üzlethez... (Leírás a üzlethez, címe: "Üzlethez")

Olcsó udvari szoba... (Leírás a olcsó udvari szoba, címe: "Olcsó udvari szoba")

Kiadó szoba... (Leírás a kiadó szoba, címe: "Kiadó szoba")

Egy különbejárato... (Leírás a egy különbejárato, címe: "Egy különbejárato")

Kiadó szoba... (Leírás a kiadó szoba, címe: "Kiadó szoba")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

Különféle... (Leírás a különféle, címe: "Különféle")

Zsákok... (Leírás a zsákok, címe: "Zsákok")

BERGMANN-féle

(Leírás a BERGMANN-féle, címe: "BERGMANN-féle")

amerikai

Schampoing-Bay-Rum

(Védjegy 2 bányász)

V. Bergmann & Co.

